

**PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W BYDGOSZCZY**

ul. Długa 47, 85-034 Bydgoszcz
Tel. 52 345-56-44, Fax 52 345-56-17
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, dnia 26 listopada 2012r.

RBG-410-02/12/PD

DECYZJA Nr RBG - 29/2012

I. Na podstawie art. 10 ust. 1 i art. 11 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów -

stwierdza się stosowanie przez przedsiębiorców zrzeszających podmioty świadczące usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

1. **Ryszarda Klajnę** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu,
2. **Tadeusza Wronieckiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu,
3. **Andrzeja Murawskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu,
4. **Łukasza Lubiatowskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiatowski w Grudziądzu,
5. **Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu,**
6. **Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu,**
7. **Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu**

praktyki ograniczającej konkurencję, w postaci zawarcia porozumienia na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu, polegającego na ustaleniu bezpośrednio lub pośrednio ujednoczonych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu w wysokości:

- 5 zł – za pierwszy kilometr (opłata początkowa),
- 2 zł – za kolejny kilometr,

- 3 zł – za kilometr (druga taryfa),
- 4 zł - za kilometr (trzecia taryfa),
- 6 zł – za kilometr (czwarta taryfa),
- 30 zł – za 1 godzinę postoj,

co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*

i nakazuje się zaniechanie stosowania tej praktyki przez

1. **Ryszarda Klajnę** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu,
2. **Tadeusza Wronieckiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu,
3. **Andrzeja Murawskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu,
4. **Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu,**
5. **Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu,**
6. **Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu.**

oraz

stwierdza się zaniechanie jej stosowania przez Łukasza Lubińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiński w Grudziądzu **z dniem 7 grudnia 2011 roku.**

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, w związku ze stosowaniem praktyki ograniczającej konkurencję, określonej w punkcie I niniejszej decyzji

– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

za naruszenie zakazu określonego w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* **nakłada się** na poszczególnych przedsiębiorców następujące **kary pieniężne, na:**

1. **Ryszarda Klajnę** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu karę pieniężną w wysokości **3.814 zł (trzy tysiące osiemset czternaście złotych)**, płatną do budżetu państwa,
2. **Tadeusza Wronieckiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu karę pieniężną w wysokości **1.126 zł (jeden tysiąc sto dwadzieścia sześć złotych)**,

3. **Andrzeja Murawskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu karę pieniężną w wysokości **1.222 zł (jeden tysiąc dwieście dwadzieścia dwa złote)**,
4. **Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu** karę pieniężną w wysokości **2.666 zł (dwa tysiące sześćset sześćdziesiąt sześć złotych)**,
5. **Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu** karę pieniężną w wysokości **3.225 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia pięć złotych)**,
6. **Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu** karę pieniężną w wysokości **5.881 zł (pięć tysięcy osiemset osiemdziesiąt jeden złotych)**,

płatne do budżetu państwa.

III. Na podstawie art. 109 ust. 1 w związku z art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

odstępuje się od nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 106 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, na **Łukasza Lubiatońskiego**, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiatoński w Grudziądzu z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* (pkt I sentencji decyzji).

IV. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) w związku z art. 83 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów –

obciąża się kosztami opisanego na wstępie **postępowania** w sprawie w/w zawarcia przez przedsiębiorców zrzeszających podmioty świadczące usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu porozumienia ograniczającego konkurencję oraz zobowiązuje się niżej wymienionych przedsiębiorców do zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w następujących kwotach:

1. **Ryszard Klajna** prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu - w kwocie karę **19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,
2. **Tadeusz Wroniecki** prowadzący działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu – współnik spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu – w kwocie **19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,
3. **Andrzej Murawski** prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – współnik spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych

„NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu – w kwocie **19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,

4. **Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu – w kwocie 19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,
5. **Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu – w kwocie 19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,
6. **Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu – w kwocie 19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,
7. **Łukasz Lubiowski prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiowski w Grudziądzu - w kwocie 19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100)**,

w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 9 grudnia 2011 roku do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy zgłosił się Pan Łukasz Lubiowski prowadzący działalność gospodarczą polegającą na organizowaniu przewozu osób taksówką osobową pod firmą **Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiowski w Grudziądzu (dalej: Łukasz Lubiowski, Biuro Tele Taxi)** z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie w trybie art. 109 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, okiku)* w związku z zawarciem porozumienia cenowego na rynku świadczenia usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu. Tego samego dnia sporządzono protokół w trybie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2009r. *w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie* (Dz. U. z 2009 r., Nr 20, poz. 109). Pan Łukasz Lubiowski oświadczył, że w Grudziądzu wszystkie korporacje taksówkowe od wielu lat ustalają ceny przewozu osób taksówką. On również uczestniczył w tym porozumieniu do dnia 7 grudnia 2011r., kiedy to podniósł jako jedyny stawki opłat w swojej korporacji i spotkał się z negatywną reakcją pozostałych uczestników rynku.

Mając na uwadze powyższe informacje, postanowieniem z dnia 10 stycznia 2012 roku wszczęte zostało postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy w związku z działaniami przedsiębiorców zrzeszających osoby świadczące usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu dotyczącymi ustalania cen przewozu osób taksówką, nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy.

W toku postępowania wyjaśniającego zebrano informacje na temat stawek stosowanych przez przedsiębiorców zrzeszających podmioty świadczące usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu w latach 2008-2012, dat zmian tych stawek i procedur ich zmiany. Ponadto z Obwodowego Urzędu Miar w Grudziądzu uzyskano informacje na temat dat przewzorcowania taksometrów przez podmioty świadczące usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu w latach 2008-2012 i zrzeszone w korporacjach taksówkowych Ryszarda Klajny, Tadeusza Wronieckiego i Andrzeja Murawskiego, Grudziądzkiego Zrzeszenia Transportu z siedzibą w Grudziądzu, Grudziądzkiego Stowarzyszenia TAXI MERCEDES z siedzibą w Grudziądzu, Stowarzyszenia Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu oraz Łukasza Lubiowskiego.

Informacje zgromadzone w toku postępowania wyjaśniającego dały podstawy do wszczęcia postępowania antymonopolowego. W związku z tym, w dniu 12 kwietnia 2012 roku Postanowieniem Nr RBG - 86/2012 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (**dalej także: Prezes Urzędu, Prezes UOKiK, organ antymonopolowy**) wszczął postępowanie antymonopolowe w związku z podejrzeniem zawarcia przez przedsiębiorców zrzeszających podmioty świadczące usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

1. **Ryszarda Klajnę** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu,
2. **Tadeusza Wronieckiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Taksówka Osobowa Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu i **Andrzeja Murawskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – wspólników spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI Andrzej Murawski, Tadeusz Wroniecki” w Grudziądzu,
3. **Łukasza Lubiatońskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiatoński w Grudziądzu,
4. **Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu,**
5. **Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu,**
6. **Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu**

porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu, poprzez ustalenie bezpośrednio lub pośrednio ujednoczonych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu w wysokości:

- 5 zł – za pierwszy kilometr (opłata początkowa),
- 2 zł – za kolejny kilometr,
- 3 zł – za kilometr (druga taryfa),
- 4 zł - za kilometr (trzecia taryfa),
- 6 zł – za kilometr (czwarta taryfa),
- 30 zł – za 1 godzinę postoju,

co może stanowić naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Ponadto, na podstawie art. 123 ustawy - *Kodeks postępowania administracyjnego* w związku z art. 83 i art. 73 *okiku* oraz na podstawie art. 33 ust. 6 tej ustawy **zaliczono w poczet dowodów** w postępowaniu antymonopolowym informacje zawarte w dokumentach uzyskanych w trakcie zakończonego postępowania wyjaśniającego.

Stanowiska stron postępowania

Po doręczeniu stronom postępowania postanowienia o wszczęciu postępowania antymonopolowego przedsiębiorcy nie zajęli stanowiska w sprawie.

Pan Łukasz Lubiatoński składając wniosek leniency podał do protokołu sporządzonego w trybie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2009r. *w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie* szereg wiadomości dotyczących funkcjonowania przedsiębiorców na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu, oraz wskazał - jako uczestników porozumienia nadal działających na rynku - **Ryszarda Klajnę** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu, **Tadeusza Wronieckiego** prowadzącego

działalność gospodarczą pod firmą Taksówka OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu i **Andrzeja Murawskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – wspólników spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI Andrzej Murawski, Tadeusz Wroniecki” w Grudziądzu, **Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu, Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu, Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu.**

Pan Łukasz Lubiowski na dalszym etapie postępowania antymonopolowego przesłał także do Delegatury UOKiK w Bydgoszczy egzemplarz dziennika „Magazyn GRUDZIĄDZ” (wydanie z dnia 27 kwietnia 2012r.), w którym zamieszczono artykuł pod tytułem „Taryfa wiecznej niezgody”. W artykule tym zawarto m.in. wypowiedź Pana Jarosława Dulskiego - Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Taksówkarzy „TELE-TAXI” dotyczącą zmian cen na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu oraz opisano sytuację na tym rynku w kontekście zmian cen.

Wypowiedź ta brzmi następująco:

Kiedyś było w Grudziądzu czterysta taksówek, siedem firm taksówkarskich i można było się dogadać. Dzisiaj zgody między Merceem a korporacjami na pewno nie ma.

Ponadto Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES zawiadomiło Prezesa UOKiK, iż z dniem 01 kwietnia 2012r. została wszczęta procedura likwidacji Stowarzyszenia. Uprzednio także Pan Łukasz Lubiowski zawiadomił Prezesa UOKiK, że Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES i Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” *połączyły się i są teraz jedną firmą (Stowarzyszeniem) posiadającą 91 taksówek. Formalnie zlikwidowano Taxi Mercedes i wraz z numerami telefonów przeszli do Tele Taxi. W zamian Prezes Taxi Mercedes został vice-prezesem Tele Taxi. Działają teraz pod nazwą „Tele Taxi-Mercedes”. W Tele Taxi zmieniono prezesa, jest nim teraz Jarosław Dulski.*

W dniu 17 września 2012r. Prezes UOKiK zawiadomił strony postępowania o zakończeniu zbierania materiału dowodowego i pouczył o prawie do zajęcia stanowiska w sprawie.

Z możliwości tej skorzystał jedynie Pan Tadeusz Wroniecki, który oświadczył, że *nie poczuwa się do zмовy cenowej ograniczającej konkurencję na rynku przewozu osób taksówką osobową w Grudziądzu.* Według jego oświadczenia, z nikim na temat stawek cenowych nie rozmawiał, zaś stawki wynikają z kalkulacji kosztów utrzymania samochodu, zakupu paliwa, składki ZUS. Wyliczeń tych jednak nie przedstawił.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

Strony postępowania

Na terenie Grudziądza działa sześć związków przedsiębiorców świadczących usługi przewozu osób taksówką. Zgodnie z oświadczeniem Pana Łukasza Lubiowskiego ustalali oni od wielu lat ceny przewozu osób taksówką. Są to:

1. Ryszard Klajna prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu

Ryszard Klajna prowadzi działalność gospodarczą polegającą na organizowaniu przewozu osób taksówką osobową pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu

(dalej: R. Klajna, Korona Taxi), na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Grudziądza pod numerem 018377/02. Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na terenie Grudziądza. W organizacji tej zrzeszonych jest **17 przedsiębiorców** (stan na kwiecień 2012 roku). Osoba ubiegająca się o przynależność do związku przedsiębiorców musi: *posiadać zaświadczenie o niekaralności, świadectwo lekarskie z medycyny pracy, świadectwo lekarskie dla kierowców, badania psycho-techniczne, przejść kurs topografii miasta, zdać egzamin z topografii miasta, przedstawić licencję na przewóz osób, złożyć podanie o przyjęcie do pracy i zapoznać się oraz podpisać wewnętrzny regulamin firmy.*

Osoby wstępujące do korporacji są bądź zatrudniane na umowę o pracę i część z nich otrzymuje samochody firmowe bądź zawierają z korporacją umowy o współpracę. Nie są pobierane opłaty związane ze wstąpieniem do korporacji bądź przekazywaniem zleceń. Korporacja utrzymuje się ze środków pieniężnych, stanowiących zarobek etatowych kierowców zaś współpracujący kierowcy w miarę potrzeby świadczą dyżury przy telefonie jako dyspozytorzy.

W okresie 2008-2012r. przedsiębiorcy związani z R. Klajną stosowali następujące ceny za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

- **od 9-12 czerwca 2008 roku** – opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

Pan Ryszard Klajna oświadczył, że przewzorcowywanie taksometrów w jego korporacji miało miejsce w dniach **8-12 czerwca 2008r.**

2. Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu

Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu **(dalej: NON STOP TELE TAXI)** jest spółką cywilną zawiązaną przez **Tadeusza Wronieckiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu **(dalej: T. Wroniecki)**, na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Grudziądza pod numerem 016508/01 i **Andrzeja Murawskiego** prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Grudziądza pod numerem 015450/01.

Umowa spółki cywilnej została zawarta w dniu 30 września 2003r.

W organizacji tej zrzeszonych jest **12 przedsiębiorców** (stan na kwiecień 2012 roku). Osoba ubiegająca się o przynależność do związku przedsiębiorców musi spełniać następujące wymogi: *znajomość miasta, licencja, zezwolenie, zgłoszenie do U.S. i Z.U.S., logo firmy, etykiety.*

Przedmiotem działalności spółki cywilnej jest przyjmowanie usług i zleceń w zakresie transportu osobowego (§ 2 umowy spółki cywilnej).

Osoby wstępujące do korporacji podpisują umowy współpracy. Opłaty za korzystanie z usług radiotelefonicznych są pobierane w celu pokrycia kosztów korporacji. Opłaty są obowiązkowe i wynoszą 150 zł miesięcznie od każdego z członków korporacji. Opłata rozłożona jest na 3 raty w ciągu miesiąca, które są uiszczane za każdą dekadę miesiąca.

W okresie 2008-2012r. przedsiębiorcy zrzeszeni przez NON STOP TELE TAXI stosowali następujące ceny za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

- od 11 czerwca 2008 roku – opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

3. Łukasz Lubiowski prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiowski w Grudziądzu

Łukasz Lubiowski prowadzi działalność gospodarczą polegającą na organizowaniu przewozu osób taksówką osobową pod firmą **Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiowski w Grudziądzu** na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Grudziądza pod numerem 022629/07. Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na terenie Grudziądza. Korporacja działa od 10 lat. Od 5 lat jest ona prowadzona przez Łukasa Lubiowskiego, zaś wcześniej prowadził ją jego ojciec.

W organizacji tej zrzeszonych jest **48 przedsiębiorców** (stan na kwiecień 2012 roku). Osoba ubiegająca się o przynależność do związku przedsiębiorców musi posiadać: *aktualne prawo jazdy, badania lekarskie, badania psychotechniczne, zaświadczenie o niekaralności, licencję oraz legalizację ponowną kasy fiskalnej*.

Osoby chcące wstąpić do korporacji wpłacają tzw. „wpisowe” w kwocie 600 zł. W sierpniu 2012r. obowiązywała promocja i przyjmowano do korporacji bezpłatnie. Korporacja działa na podstawie umów o współpracę. Część kierowców zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę i rozliczają się raz w miesiącu z obrotu, a następnie wypłaca im się pensję. Większość kierowców płaci opłatę bazową w kwocie od 30 zł do 720 zł. Kwota ta zależna jest od potrzeb firmy, ilości wyjazdów kierowców oraz zaangażowania kierowcy w rozwój firmy i kampanie reklamowe.

W okresie 2008-2012r. przedsiębiorcy związani z Ł. Lubiowskim stosowali następujące ceny za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

- od 11 czerwca 2008 roku – opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

- od 7 grudnia 2011 roku – opłata początkowa - **7,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

Ostatnia zmiana opłat nastąpiła w dniu **7 grudnia 2011 roku**.

4. Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu

Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu (**dalej: GZT**) jest wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000071382. **GZT nie jest wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na terenie Grudziądza.** W organizacji tej zrzeszonych jest **24 przedsiębiorców** (stan na kwiecień 2012 roku). Osoba ubiegająca się o przynależność do związku przedsiębiorców musi: *posiadać licencje TAXI, opłacać składki członkowskie, oznakować auto logiem stowarzyszenia*.

Kierowcy chcący wstąpić do Zrzeszenia deklarują ustnie przynależność i zobowiązują się do płacenia składek członkowskich. Składki członkowskie pobierane są raz w miesiącu, a ich wysokość ustalana jest na zebraniu przez wszystkich członków Zrzeszenia. Obecnie składka wynosi 340,00 zł.

W okresie 2008-2012r. przedsiębiorcy związani ze Zrzeszeniem stosowali następujące ceny za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

- **od 11 czerwca 2008 roku** – opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

5. Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu

Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu (**dalej: TAXI MERCEDES**) jest wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000178903. **TAXI MERCEDES jest również wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.**

Uchwała o likwidacji Stowarzyszenia została podjęta w dniu 31 marca 2012r. Likwidatorami zostali wybrani Edward Władysław Pastewski i Henryk Henclik.

Przedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą na terenie Grudziądza. W organizacji tej zrzeszonych jest **33 przedsiębiorców** (stan na kwiecień 2012 roku). Osoba ubiegająca się o przynależność do związku przedsiębiorców musi: *prowadzić działalność gospodarczą, posiadać licencję na usługi oraz posiadać samochód osobowy marki Mercedes.*

Kierowcy chcący wstąpić do Stowarzyszenia przyjmowani byli na zasadzie deklaracji przystąpienia. Nie były podpisywane umowy. Składki pobierane były na zasadzie dobrowolności do wysokości ponoszonych kosztów działalności Stowarzyszenia na ogół dwa razy w miesiącu. Wysokość składki uzależniona była od wysokości ponoszonych wydatków.

W okresie 2008-2012r. przedsiębiorcy związani ze Stowarzyszeniem stosowali następujące ceny za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

- **od 11 czerwca 2008 roku** – opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

Stowarzyszenie przedstawiło protokół z Zebrania członków Stowarzyszenia z dnia 22 maja 2008r. z którego wynika, że na zebraniu tym podjęto decyzję o podwyżce cen za usługi przewozu osób taksówką do wysokości 5 zł – opłata początkowa i 2 zł - opłata za pierwszy kilometr.

6. Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu

Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu (**dalej: TELE-TAXI**) jest wpisane do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji i publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000035775. **TELE-TAXI jest również wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą na terenie Grudziądza. Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu jest pierwszą powstałą w Grudziądzu i obecnie jedna z największych korporacji taksówkowych w tym mieście.**

W organizacji tej zrzeszonych jest **45 przedsiębiorców** (stan na kwiecień 2012 roku). Osoba ubiegająca się o przynależność do związku przedsiębiorców musi posiadać: *licencję na*

wykonywanie transportu taksówką osobową wydaną przez Wydział Transportu Urzędu Miasta, zalegalizowany taksometr z kasą fiskalną, radio bazowe, badania lekarskie i psychotechniczne.

Osoby chcące wstąpić do Stowarzyszenia przyjmowani są na podstawie podania. Od członków Stowarzyszenia pobierane są składki członkowskie. Wpłaty są dobrowolne. Wysokość składek uzależniona jest od wysokości poniesionych kosztów na utrzymanie Stowarzyszenia.

W okresie 2008-2012r. przedsiębiorcy związani ze Stowarzyszeniem stosowali następujące ceny za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu:

- od **11 czerwca 2008 roku** – opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**.

Stowarzyszenie przedstawiło protokół z Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia z dnia 11 czerwca 2008r. z którego wynika, że na Zgromadzeniu tym podjęto decyzję o podwyżce cen za usługi przewozu osób taksówką do wysokości 5 zł – opłata początkowa i 2 zł - opłata za pierwszy kilometr.

Stawki opłat za przewóz osób taksówką w przypadku taryf drugiej, trzeciej i czwartej są obliczane według stałego i stosowanego przez wszystkie korporacje systemu polegającego na zwiększaniu stawki opłaty z przejazd w pierwszej taryfie. Stawka opłaty za drugą taryfę stanowi 150% stawki opłaty za pierwszą taryfę (2 zł x 150% = 3 zł), stawka opłaty za trzecią taryfę stanowi 200% stawki opłaty za pierwszą taryfę (2 zł x 250% = 4 zł), zaś stawka opłaty za czwartą taryfę stanowi 300% stawki opłaty za pierwszą taryfę (2 zł x 300% = 6 zł).

Struktura rynku

Z informacji uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Grudziądzu wynika, że w Grudziądzu jest zarejestrowanych **300 przedsiębiorców** posiadających licencję na wykonywanie transportu drogowego taksówką (wg. stanu na dzień 25 stycznia 2012r.).

Udziały poszczególnych związków przedsiębiorców w rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu przedstawiają się następująco: R. Klajna (**5,66 %**), NON STOP TELE TAXI (**4 %**), Ł. Lubiowski (**16 %**), GZT (**8 %**), TAXI MERCEDES (**11 %**) i TELE-TAXI (**15 %**).

Tabela 1

Udziały związków przedsiębiorców w rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu, według liczby przedsiębiorców

Związek przedsiębiorców	Liczba zrzeszonych przedsiębiorców	Udziały (w %)
R. Klajna	17	5,66
NON STOP TELE TAXI	12	4
Ł. Lubiowski	48	16
GZT	24	8
TAXI MERCEDES	33	11
TELE-TAXI	45	15
Ogółem przedsiębiorcy biorący udział w porozumieniu	179	59,66
Przedsiębiorcy niezrzeszeni	121	40,34
Ogółem w Grudziądzu	300	100%

Źródło: UOKiK – akta sprawy

Przewzorcowywanie taksometrów

Na podstawie danych uzyskanych od stron postępowania ustalono listy podmiotów związanych z w/w przedsiębiorcami.

Jednocześnie z Obwodowego Urzędu Miar w Grudziądzu uzyskano informację o datach, w których przedsiębiorcy świadczący na terenie Grudziądza usługi przewozu osób taksówką dokonywali przewzorcowania taksometrów w okresie od 2008 do 2012 roku. Informacja ta została ujęta w formie zestawienia czynności wykonanych przez Obwodowy Urząd Miar w Grudziądzu zawierającego: imię i nazwisko przedsiębiorcy, numer licencji i datę przewzorcowania taksometru. Na podstawie pozyskanych z w/w zestawienia dat i nazwisk przedsiębiorców, którzy przewzorcowali taksometry w 2008 roku ustalono, że zdecydowana większość przedsiębiorców zrzeszonych w związkach przedsiębiorców prowadzonych przez podmioty wymienione w sentencji Decyzji przewzorcowywało taksometry w dniach 9-11 czerwca 2008 roku. I tak:

1. przedsiębiorcy świadczący obecnie usługi przewozu osób taksówką w korporacji **R. Klajny**, którzy świadczyli te usługi w tej korporacji także w 2008 r. rozpoczęli przewzorcowywanie taksometrów w dniu **9 czerwca 2008r.** na stawki: - opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**;

Ponadto R. Klajna oświadczył, że taksometry w 2008 były przewzorcowywane w dniach 8-12 czerwca 2008r.

2. przedsiębiorcy świadczący obecnie usługi przewozu osób taksówką w korporacji **Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu**, którzy świadczyli te usługi w tej korporacji także w 2008 r. rozpoczęli przewzorcowywanie taksometrów w dniu **11 czerwca 2008r.** na stawki: - opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**;

3. przedsiębiorcy świadczący obecnie usługi przewozu osób taksówką w korporacji **Łukasza Lubińskiego**, którzy świadczyli te usługi w tej korporacji także w 2008 r. rozpoczęli przewzorcowywanie taksometrów w dniu **11 czerwca 2008r.** na stawki: - opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**;

Ponadto Łukasz Lubiński oświadczył, że taksometry w 2008 rozpoczęto przewzorcowywać w dniu 11 czerwca 2008r.

4. przedsiębiorcy świadczący obecnie usługi przewozu osób taksówką w korporacji **Grudziądzkiego Zrzeszenia Transportu z siedzibą w Grudziądzu**, którzy świadczyli te usługi w tej korporacji także w 2008 r. rozpoczęli przewzorcowywanie taksometrów w dniu **11 czerwca 2008r.** na stawki: - opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**;

5. przedsiębiorcy świadczący obecnie usługi przewozu osób taksówką w korporacji **Grudziądzkiego Stowarzyszenia TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu**, którzy świadczyli te usługi w tej korporacji także w 2008 r. rozpoczęli

przewzorcowywanie taksometrów w dniu **11 czerwca 2008r.** na stawki: - opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**;

6. przedsiębiorcy świadczący obecnie usługi przewozu osób taksówką w korporacji **Stowarzyszenia Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu**, którzy świadczyli te usługi w tej korporacji także w 2008 r. rozpoczęli przewzorcowywanie taksometrów w dniu **10 czerwca 2008r.** na stawki: - opłata początkowa - **5,00 zł**, opłata za 1 km drogi (pierwsza taryfa) - **2,00 zł**, opłata za 1 km drogi (druga taryfa) - **3,00 zł**, opłata za 1 km drogi (trzecia taryfa) - **4,00 zł**, opłata za 1 km drogi (czwarta taryfa) - **6,00 zł**, opłata za 1 godzinę postoju – **30 zł**;

Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu oświadczyło natomiast, że decyzja o zmianie cen za usługi przewozu osób taksówką zapadła w dniu 11 czerwca 2008r. na Walnym Zgromadzeniu Taksówkarzy korporacji.

Tabela 2

Daty rozpoczęcia przewzorcowywania taksometrów przez przedsiębiorców związanych ze R. Klajną, NON STOP TELE TAXI, Ł. Lubiатовski, GZT, TAXI MERCEDES i TELE-TAXI

R. Klajna	NON STOP TELE TAXI	Ł. Lubiатовski	GZT	TAXI MERCEDES	TELE-TAXI
9 czerwca 2008					
					10 czerwca 2008
	11 czerwca 2008	11 czerwca 2008	11 czerwca 2008	11 czerwca 2008	

Źródło: UOKiK - akta sprawy

Z informacji uzyskanych z Obwodowego Urzędu Miar w Grudziądzu wynika, iż obecnie oraz w 2008 roku czas oczekiwania na wykonanie przewzorcowania taksometru od momentu zgłoszenia do Urzędu takiego zapotrzebowania do wykonania usługi wynosi **ok. 1 tygodnia**.

Procedura zmiany ceny

Zgodnie z oświadczeniem Łukasza Lubiатовskiego, stawki opłat za przewóz osób taksówką w Grudziądzu były ustalone w porozumieniu z innymi korporacjami na spotkaniach organizowanych przez Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu. Ostatnia podwyżka miała miejsce ok. 3 lata temu. Procedura ustalania cen przebiegała następująco: propozycja zmiany cen była wysuwana przez korporację na niejawnych zebraniach, w których uczestniczyli przedstawiciele wszystkich korporacji taksówkowych działających na terenie Grudziądza. Podczas tych spotkań wspólnie ustalano podwyżkę cen i następnie była ona poddawana pod głosowanie członkom Tele Taxi jako taksówkarzom największej korporacji. W przypadku zaakceptowania propozycji przez taksówkarzy korporacji Tele Taxi, informacja o tym była przekazywana telefonicznie do pozostałych korporacji. Wszyscy taksówkarze wówczas zmieniali stawki i przewzorcowywali taksometry. Poprzednia podwyżka była ustalana w ten sam sposób i miała miejsce ok. 4 –5 lat temu. Była to podwyżka na 5 zł opłaty początkowej i 1,6 zł za kilometr. Podwyżka sprzed ok. 3 lat wprowadziła stawki w wysokości 5 zł opłaty początkowej i 2 zł za kilometr. Podwyżka ta była uzgodniona na spotkaniu, które odbyło się w siedzibie nieistniejącej już korporacji Taxi Romani. Korporacja ta zaprzestała prowadzenia działalności ok. września 2011r., a taksówkarze świadczący w jej ramach usługi przewozu osób taksówką przeszli do innych korporacji działających w Grudziądzu. Wprowadzanie podwyżki polegało na tym, że

początkowo do serwisu zmieniającego stawki podjeżdżały po trzy taksówki z każdej korporacji, ponieważ nikt nikomu nie ufał i obawiała się, czy te zmiany zostaną faktycznie wprowadzone. W następnych dniach taksometry były przewzorcowywane przez kolejnych taksówkarzy. Podwyżki były wprowadzane przy okazji wzrostu cen paliw;

Łukasz Lubiowski i związani z nim przedsiębiorcy w dniu 7 grudnia 2011r. podwyższyli stawki za świadczone usługi do poziomu 7 zł - opłata początkowa i 2 zł - za 1 kilometr. Zatem do dnia 7 grudnia 2011r. Łukasz Lubiowski także uczestniczył w zarzucanym przedsiębiorcom porozumieniu. Z powodu wprowadzonej podwyżki spotkał się z krytyką konkurencji, która zarzucała brak uprzednich uzgodnień z pozostałymi korporacjami w związku z podwyżką. Informację tę uzyskał od swoich taksówkarzy, którzy opinie także słyszeli od taksówkarzy konkurencyjnych korporacji.

Procedura zmian cen w korporacji Łukasza Lubiowskiego wygląda następująco: podjęcie przez Łukasza Lubiowskiego decyzji o wprowadzeniu podwyżki i poinformowanie telefoniczne oraz poprzez dyspozytorkę kierowców korporacji o zmianie stawek, ich wysokości i terminie ich wprowadzenia wraz z poleceniem przewzorcowania kas w ciągu najbliższych dwóch dni i zgłoszenia się do Łukasza Lubiowskiego z zaświadczeniem z Urzędu Miar o przestrojeniu kasy, zorganizowanie przez Łukasza Lubiowskiego wydruków nowych cenników i nalepek z cenami, przestawienie (przewzorcowanie) kas i odbiór nowych cenników i nalepek przez kierowców.

Według oświadczenia Łukasza Lubiowskiego, między przedstawicielami pozostałych korporacji są organizowane inne spotkania, jednak Łukasz Lubiowski nie jest na nie zapraszany. Według jego wiedzy, ostatnie spotkanie miało miejsce ok. roku temu i dotyczyło organizacji postojów przy dworcu PKP. Uczestnikami porozumienia nadal działającymi na rynku są: Ryszard Klajna prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu, Tadeusz Wroniecki prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Taksówka Osobowa Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu i Andrzej Murawski prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – wspólnicy spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI Andrzej Murawski, Tadeusz Wroniecki” w Grudziądzu, Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu, Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu, Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu.

Uwarunkowania prawne świadczenia usług przewozu osób taksówką na terenie Gminy Grudziądz

Zagadnienia związane z wykonywaniem usług przewozowych reguluje ustawa z dnia 6 września 2001 roku *o transporcie drogowym* (Dz.U. Nr 125, poz. 1371 z późn. zm.; **dalej: tdu**). Zgodnie z art. 5 *tdu* podjęcie i wykonywanie transportu drogowego wymaga uzyskania odpowiedniej licencji na wykonywanie transportu drogowego, która udzielana jest na wniosek przedsiębiorcy, na określony pojazd i obszar obejmujący gminę (art. 6 ust. 4 *tdu*). Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana lub cofnięcie licencji następuje w drodze decyzji administracyjnej. Organem właściwym w tym zakresie jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Przedsiębiorca, który uzyskał licencję uprawniony jest do wykonywania transportu drogowego na obszarze w niej oznaczonym. Dopuszczona jest możliwość wykonywania przewozu z obszaru określonego w licencji poza ten obszar, lecz bez prawa świadczenia tam

usług przewozowych, z wyjątkiem przewozu wykonywanego w drodze powrotnej lub w przypadku złożenia zamówienia przez klienta z innego obszaru (art. 6 ust. 5 *tdu*). Wykonywanie transportu drogowego taksówką bez wymaganej licencji podlega karze.

Do dnia 6 kwietnia 2011 roku (nowelizacja ustawy o *transportie drogowym* z dnia 4 lutego 2011 roku weszła w życie w dniu 7 kwietnia 2011 roku) właściwa rada gminy, po zasięgnięciu opinii organizacji zrzeszających miejscowych taksówkarzy i organizacji, których statutowym celem jest ochrona praw konsumenta, określała na dany rok kalendarzowy, nie później jednak niż do dnia 30 listopada roku poprzedniego, liczbę przeznaczonych do wydania nowych licencji. Niedotrzymanie tego terminu oznaczało zachowanie dotychczasowej liczby licencji.

W Grudziądzu nie została podjęta uchwała w sprawie ustalenia liczby nowych licencji na wykonywanie transportu drogowego taksówką. Obowiązuje jedynie Uchwała z dnia 25 października 2000 roku nr XXIII/108/00 Rady Miejskiej Grudziądza w sprawie określenia stref cen (stref taryfowych) obowiązujących przy przewozie osób i ładunków taksówkami na terenie gminy – miasto Grudziądz.

Rada gminy uprawniona jest ponadto, na mocy przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2001 roku o *cenach* (Dz.U. Nr 97, poz. 1050 z późn. zm.), do ustalania cen urzędowych za usługi przewozowe transportu zbiorowego oraz za przewozy taksówkami na terenie gminy. Ceny te mają charakter cen maksymalnych (art. 9 ustawy o *cenach*).

W Grudziądzu na dzień wydania niniejszej decyzji nie obowiązywała uchwała o ustaleniu maksymalnych opłat za usługi przewozu osób taksówką.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zakazuje zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie konkurencji na rynku właściwym. (art. 6 ust. 1 *okiku*). Zgodnie z art. 4 pkt 5) *okiku* porozumienia te mogą przybrać następujące formy:

- a) umów zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami, między związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów,
- b) **uzgodnień dokonanych w jakiejkolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki,**
- c) uchwał lub innych aktów związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych.

Stronom postępowania postawiono zarzut stosowania praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 6 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, w postaci zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu, polegającego na ustaleniu bezpośrednio lub pośrednio ujednoczonych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu w wysokości: 5 zł – za pierwszy kilometr, 2 zł – za kolejny kilometr, 3 zł – za kilometr (druga taryfa), 4 zł - za kilometr (trzecia taryfa), 6 zł – za kilometr (czwarta taryfa), 30 zł – za 1 godzinę postoju.

W pierwszej kolejności kwestią podstawową jest rozważenie, czy w wyniku stosowania zarzucanej praktyki doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego, bowiem zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 1 *okiku*, ustawa ta określa *warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów*.

Interes publicznoprawny

Zgodnie z art. 1 ust. 1 *okiku*, określa ona warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Podejmując więc działania określone w przywołanej ustawie, organ ochrony konkurencji występuje w funkcji rzecznika interesu publicznego¹.

Z wyżej przywołanej klauzuli generalnej wynika, iż podstawą do zastosowania przepisów *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* jest ustalenie, że nastąpiło naruszenie interesu publicznego, nie zaś interesu jednostki², czy też grupy³. Wspomniany cel ustawy pozwala przyjąć, iż ma ona charakter publiczny i służy ochronie ogólnospołecznego interesu, a co za tym idzie, co do zasady wyłącza możliwość podejmowania przez organ ochrony konkurencji działań w celu ochrony wyłącznie interesów indywidualnych. Postępowanie w trybie *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* ma więc za swój przedmiot i cel ochronę interesu publicznoprawnego.

Sąd Antymonopolowy, interpretując treść kategorii „interesu publicznego”⁴, wyjaśnił m.in., iż: *interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany. Organ administracji – Prezes Urzędu winien być w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu [...]. Publiczny znaczy dotyczący ogółu, dostrzeżony przez nieokreśloną z góry liczbę osób, a nie jednostki, czy też określoną grupę.*

Zatem, podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów *ustawy antymonopolowej* winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy. Pogląd ten, potwierdzony został wcześniejszym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2001 roku, sygn. akt I CKN 1217/98. W wyroku tym Sąd Najwyższy odniósł się bezpośrednio do publicznoprawnego charakteru *ustawy antymonopolowej*, stwierdzając m.in., iż nie ma ona zastosowania do roszczeń indywidualnych. *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów* ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy wykazane zostanie nie tylko, że zachowanie przedsiębiorcy w konkretnym stanie faktycznym stanowi praktykę zakazaną ustawą, ale przede wszystkim, że w danym sporze doszło do zagrożenia lub naruszenia interesu publicznego, a tym samym kwestionowane działanie godzi w warunki właściwego funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej, charakteryzującej się m.in. swobodą podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej i nie podlegającym ograniczeniom, inne niż ustawowe, współzawodnictwem rynkowym pomiędzy przedsiębiorcami. W uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Sąd Najwyższy stwierdził m.in.: *Za zagrożenie lub naruszenie konkurencji w takim rozumieniu uznać należy jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku gospodarczego, a więc gdy dotyczą konkurencji rozumianej nie jako sytuacje pojedynczego przedsiębiorcy, lecz jako zjawisko charakteryzujące funkcjonowanie gospodarki. Ingerencja organów działających na podstawie ustawy antymonopolowej uzasadniona była tylko wówczas, gdy służyła ochronie tak pojętej konkurencji.*

Stanowisko to Sąd Najwyższy podtrzymał w wyroku z dnia 5 czerwca 2008 roku, III SK 40/07 (OSNP 2009/19-20/272), w którym uznał, że każde działanie wymierzone

¹ Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 lipca 2001r., sygn. akt XVII Ama 108/00.

² Sąd Antymonopolowy w wyroku z dnia 3 kwietnia 2002r., sygn. akt XVII Ama 88/01, wyraźnie wskazał, iż „Celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest ochrona prywatnoprawnego interesu przedsiębiorcy bądź konsumenta”.

³ Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 12 czerwca 2002r., sygn. akt XVII AmA 47/2001.

⁴ por. wyrok z dnia 4 lipca 2002r., sygn. akt XVII Ama 108/00.

w mechanizm konkurencji godzi w interes publiczny w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku *o ochronie konkurencji i konsumentów*. W uzasadnieniu orzeczenia podniesiono m.in. *Sąd Najwyższy podziela w pełni dotychczasową linię orzecznictwa, zgodnie z którą naruszenie interesu publicznoprawnego ma miejsce nie tylko wówczas, gdy skutkami działań sprzecznych z przepisami obu ustaw dotknięty został „szerszy krąg uczestników rynku”, ale także, gdy działania te wywołały na rynku inne niekorzystne zjawiska*⁵. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 lipca 2003 roku, I CKN 496/01 (niepublikowany), *istnienie interesu publicznoprawnego należy oceniać przez pryzmat szerszego spojrzenia, uwzględniającego całość negatywnych skutków działań na określonym rynku. Użytego w tych orzeczeniach sformułowania: „dotknięcie skutkami działań” sprzecznych z ustawą antymonopolową, nie można jednak rozumieć w sposób wąski i mechaniczny jako tylko bezpośredniego pokrzywdzenia kontrahenta lub konkurentów przedsiębiorcy dopuszczającego się praktyki ograniczającej konkurencję lub innych uczestników rynku (w rozpoznawanej sprawie zainteresowanego przedsiębiorcy Bogusław W. i Zbigniew W.). Trzeba tu oceniać całość negatywnych skutków działań monopolisty na określonym rynku (rynek relewantny), kierując się ogólnymi celami prawa ochrony konkurencji.*

Rozpatrując niniejszą sprawę Prezes UOKiK uznał, że ma ona charakter publicznoprawny i może być rozpatrywana na gruncie przepisów prawa antymonopolowego, bowiem wszelkie uzgodnienia dotyczące cen dokonywane pomiędzy przedsiębiorcami działającymi na tym samym rynku, będącymi konkurentami zawsze prowadzą do zakłócenia zasad wolnego rynku poprzez ograniczenie, czy wręcz zaniechanie podejmowania działań konkurencyjnych, podczas gdy skutki takich praktyk odczuwalne są przede wszystkim przez kontrahentów przedsiębiorców, najczęściej konsumentów. Ustalenie jednolitych cen przez uczestników porozumienia wypaczyło rywalizację pomiędzy jego uczestnikami w zakresie najistotniejszego, dla większości konsumentów, kryterium wyboru danego usługodawcy. Doprowadziło to do sytuacji, w której wyłączona została konkurencja cenowa pomiędzy uczestnikami rynku, której naturalnym skutkiem jest różnicowanie cen oraz ich obniżanie. Poprzez wyłączenie tego mechanizmu odbiorcy usług zmuszeni są do uiszczania ceny za usługi przewóz taksówką, która z powyższych względów jest wyższa, niż ta, która obowiązywałaby w warunkach konkurencyjnych. W konsekwencji zawarcie porozumienia przez strony postępowania, narusza bezpośrednio interesy majątkowe konsumentów, które Prezes UOKiK zobowiązany jest chronić.

Status stron postępowania jako związków przedsiębiorców

Pojęcie *przedsiębiorca* zostało zdefiniowane w art. 4 pkt 1 *okiku* i obejmuje ono szeroki krąg podmiotów, w tym związki przedsiębiorców. Związek przedsiębiorców zaś, to zgodnie z art. 4 pkt 2 *okiku* izby, **zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców** oraz związki tych organizacji.

Jak wskazuje się w literaturze przedmiotu⁶, z uwagi na szeroki zakres pojęcia przedsiębiorca⁷, również pojęcie związku powinno być odpowiednio szerzej interpretowane

⁵ zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29 maja 2001r., I CKN 1217/98, OSNC 2002 nr 1, poz. 13; z dnia 28 stycznia 2002 r., I CKN 112/99, OSNC 2002 nr 11, poz. 144; z dnia 24 lipca 2003 r., I CKN 496/01, niepublikowany.

⁶ E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, wyd. Twigger, Warszawa 2002, s. 37-39.

⁷ Por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004r., sygn. akt III SK 22/04, w uzasadnieniu, którego podniesiono m.in. „...sama ustawa zdefiniowała – na użytek tej ustawy – pojęcie „przedsiębiorcy” bardzo szeroko, obejmując nim oprócz podmiotów definiowanych jako przedsiębiorcy w innych ustawach (por. też art.

poprzez uwzględnienie nie tylko związków przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (tekst jednolity: Dz. U. z 2010r., Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.), ale także **związków innych osób i podmiotów mających status przedsiębiorcy w kontekście przepisów ustawy antymonopolowej. Należy więc przyjąć, że zawiera ono wszelkie dopuszczalne prawem organizacyjne formy zrzeszenia się przedsiębiorców lub związków, które tworzone są dla osiągnięcia celów prawem dopuszczalnych; albo ekonomicznych, albo zawodowych, albo ekonomicznych i zawodowych.**

Osoby fizyczne, będące przedsiębiorcami, mogą tworzyć związki lub przystępować do organizacji, o ile ich działalność ma służyć ochronie ich interesów gospodarczych jako uczestników rynku. Związki przedsiębiorców na gruncie prawa antymonopolowego uznaje się za legalne jeżeli spełniają trzy podstawowe warunki⁸:

- otwarte członkostwo,
- niedyskryminowanie członków,
- brak celów antykonkurencyjnych.

Celem zrzeszania się przedsiębiorców jest stworzenie organizacji umożliwiającej uczestnikom wspólne wyrażanie interesów oraz ich reprezentowanie i ochronę wobec innych podmiotów⁹. Legalna działalność związków może przykładowo dotyczyć: publikacji pism branżowych, prowadzenia badań poprzedzających fazę konkurencyjną, szkolenia, wspólnej reklamy, kontroli jakości, itp.

Zarzut zawarcia porozumienia, stanowiącego przedmiot niniejszego postępowania został postawiony siedmiu podmiotom (w tym Tadeuszowi Wronieckiemu i Andrzejowi Murawskiemu prowadzącym działalność w formie spółki cywilnej), które stanowią, w ocenie organu antymonopolowego, związki przedsiębiorców:

- Grudziądzkiemu Zrzeszeniu Transportu z siedzibą w Grudziądzu,
 - Grudziądzkiemu Stowarzyszeniu TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu,
 - Stowarzyszeniu Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu,
- Członkami, których są przedsiębiorcy uprawnieni do świadczenia usług przewozowych taksówkami oraz
- czterem osobom fizycznym - przedsiębiorcom, z którymi współpracują taksówkarze.

Do związków tych, zarówno do Zrzeszenia, Stowarzyszeń jak i do osób fizycznych oraz związanych z nimi przedsiębiorców można odnieść następujące spostrzeżenia uzasadniające zaliczenie ich do grupy podmiotów określonych w art. 4 pkt 2 *okiku*:

„Taksówkarze jeżdżący w danej korporacji radiowej tworzą wyodrębnioną, jednoznacznie identyfikowalną na rynku grupę, realizującą wspólne dla wszystkich jej członków cele i spełniającą określone zadania. Przewoźnicy należący do korporacji,

431 Kodeksu cywilnego) także podmioty, których działalność nie kojarzy się z typową działalnością gospodarczą. Wyraźnie tę zasadę regulacji można uchwycić poprzez analizę całości definicji „przedsiębiorcy” zawartej w art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, to jest nie tylko w obrębie powołanej wyżej części tego przepisu i odpowiadającej jej części definicji przedsiębiorcy, ale także przez uwzględnienie podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. b (np. odnośnie osoby fizycznej wykonującej zawód we własnym imieniu) oraz o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. c (np. odnośnie osoby fizycznej posiadającej akcje lub udziały zapewniające jej co najmniej 25% głosów w organach co najmniej jednego przedsiębiorcy). Wnioski z wykładni art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dodatkowo, ale także bardzo silnie – wbrew stanowisku kasacji- wzmacnia zawarta w wyroku interpretacja zakresu tej ustawy określonego w jej art. 1 i 3 oraz zakres działania Prezesa UOKiK, określony w art. 26”.

⁸ E. Modzelewska – Wąchał, *Ustawa*, s. 39.

⁹ St. Gronowski, *Ustawa antymonopolowa. Komentarz*. CH Beck, W-wa 1996 s. 41-47.

wykonywają te same usługi transportowe, a kryterium optymalizacyjnym ich działalności jest maksymalizacja ilości zleceń, pozyskiwanych dla całej grupy i rozdzielanych na indywidualnych taksówkarzy. Cele cząstkowe są więc całkowicie zbieżne z celem ogólnym grupy, stanowiącym o sensie jej istnienia na rynku. Choć podmiot przyjmujący i rozdzielający zlecenia sam nie świadczy przewozów, to je organizuje. Obie usługi realizowane w grupie są więc ze sobą ściśle, funkcjonalnie związane, a byt i interes ekonomiczny Spółki uzależniony jest od współpracy z taksówkarzami. Poza nią jej samodzielne, istnienie na rynku nie jest ani możliwe, ani celowe. Sposób organizacji pracy oraz obowiązujące zasady rozdysponowywania zleceń w grupie powodują, że należący do niej taksówkarze faktycznie nie rywalizują ze sobą, a konkurencja między nimi zastąpiona została kooperacją, koordynowaną przez centrum dyspozytorskie. W ten sposób każdy z elementów tak funkcjonującej organizacji¹⁰ współprzyczynia się do powodzenia grupy jako całości. Mając to na uwadze, za całkowicie uprawnione należy przyjąć stwierdzenie, że każda korporacja – przesadzają o tym m.in. wewnętrzne reguły jej funkcjonowania - tworzy odrębny i nie budzący wątpliwości co do jego identyfikacji, związek przedsiębiorców, tj. taksówkarzy i jednego centrum informacyjno-dyspozytorskiego.

W otoczeniu rynkowym, a zwłaszcza przez konsumentów, korporacja postrzegana jest jako jeden podmiot rynkowy. Przesadzają o tym: identyczne oznaczenie pojazdów, jedno logo firmy, ukazujące się reklamy grupy, a nie indywidualnych, współpracujących z nią taksówkarzy, a przede wszystkim nieodczuwalność, z punktu widzenia pasażera, różnicy pomiędzy podmiotem przyjmującym zlecenie a wykonującym zamówiony kurs. Przyjęcie zgłoszenia przewozu i jego wykonanie traktowane jest jako jedna usługa.

Jak zaznaczono związki przedsiębiorców tworzone są dla osiągnięcia celów prawem dopuszczalnych; albo ekonomicznych, albo zawodowych, albo ekonomicznych i zawodowych. Związki taksówkarzy współtworzących poszczególne korporacje spełniają wszystkie te kryteria. Osoby fizyczne będące przedsiębiorcami mogą tworzyć związki lub przystępować do organizacji, mających za zadanie ochronę interesów gospodarczych ich członków. Dla taksówkarzy przynależność do danej korporacji ułatwia pozyskiwanie klientów, bowiem forma telefonicznego wezwania taksówki jest, ze względu na brak konieczności poszukiwania środka transportu, cenę, czas oczekiwania i bezpieczeństwo, preferowana przez pasażerów. Każdy z taksówkarzy korzysta z usług danej korporacji dobrowolnie. Celem związku nie jest, co do zasady, prowadzenie działań ograniczających konkurencję, ale zwiększenie efektywności funkcjonowania i pozyskanie na jej rzecz jak największej ilości klientów.

Wspólna reklama, a także konieczność zdobycia zaufania klientów zlecających firmie przewozy w przekonaniu gwarantowania przez nią niezmiennych jakościowych i cenowych standardów obsługi klienta, determinują konieczność stosowania jednolitej, w ramach całej grupy, polityki cenowej. Konsument decydujący się na przejazd taksówką nie wybiera bowiem określonego taksówkarza, ale dokonuje wyboru danej korporacji i musi mieć pewność, że niezależnie od przewoźnika, należność za kurs ustalona będzie według cennika obowiązującego w grupie taksówkowej, z której usług zdecydował się skorzystać.

Stosowane przez korporacje programy lojalnościowe, karty rabatowe, karty stałego klienta, czy talony honorowane są we wszystkich taksówkach danej grupy. Druk materiałów reklamowych, włączając w to cenniki, zlecany jest przez korporację i wykorzystywany przez wszystkich taksówkarzy grupy. Wszyscy taksówkarze jeżdżący w danej grupie oznaczeni są identycznie i identyfikowani z daną korporacją przewozową.”¹¹

¹⁰ Tadeusz Kotarbiński twierdził że „organizacja jest to pewien rodzaj całości ze względu na stosunek do niej jej własnych elementów, mianowicie taka część, której wszystkie składniki współprzyczyniają się do powodzenia całości”.

¹¹ Decyzja RGD 5/2010 z dnia 26 marca 2010r.

Podsumowując zatem, mimo iż przedsiębiorcy, którym został postawiony zarzut zawarcia porozumienia, sami nie wykonują usług przewozowych, to, w ocenie organu antymonopolowego, istnieją przesłanki uzasadniające twierdzenie, iż podmioty te wraz z współpracującymi z nimi przedsiębiorcami, **tworzą związki przedsiębiorców, w rozumieniu przepisu art. 4 pkt 2 *okiku* niezależnie od formy powiązań** (członkostwo, umowa o współpracy), **które mają zdolność zawierania porozumień antykonkurencyjnych, bądź w formie umów, bądź w formie praktyk uzgodnionych.**

Rynek właściwy

Aby przejść do analizy czy uczestnicy rynku zawarli porozumienie skutkujące ograniczeniem lub naruszeniem konkurencji konieczne jest zdefiniowanie rynku właściwego, na którym związki przedsiębiorców działają.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* przez rynek właściwy rozumie się *rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.*

Identyfikacja wymiaru produktowego rynku sprowadza się do wyodrębnienia towarów, w rozumieniu art. 4 pkt 7 *okiku*, w oparciu o ich szczególne własności, tak, aby odróżnić te towary od innych w taki sposób, by nie istniała możliwość dowolnej ich zamiany. Są to towary takie same lub uznane za substytuty.

W niniejszym postępowaniu przedmiot rynku stanowią usługi polegające na przewozie osób taksówką, najczęściej i zwyczajowo zlecane drogą radiową lub wykonywane na wezwania telefoniczne. Usługi takie nie posiadają bliskich substytutów i stanowią odrębny rynek w aspekcie produktowym.

Definicja rynku w ujęciu geograficznym wyraża ogół stosunków wymiany oraz stosunków równoległych zachodzących między jego uczestnikami, usytuowanymi na danym obszarze. W niniejszej sprawie jest nim rynek terytorialnie identyfikowalny z obszarem miasta Grudziądz, a to z uwagi na fakt, iż w ramach uzyskanych licencji taksówkarze mogą oferować i wykonywać usługi przewozowe, na danym, określonym w licencji terenie.

Strukturę podmiotową rynku właściwego, określonego produktowo i terytorialnie jak wyżej, tworzą – po stronie podaży – przedsiębiorcy lub związki przedsiębiorców, świadczące usługi taksówkowe. Pozostają one względem siebie w stosunku konkurencji, bowiem oferują ten sam rodzaj usług w ramach jednego rynku geograficznego. Stronę popytową tworzą natomiast nabywcy tych usług, korzystający z przewozu do celów zarówno konsumpcyjnych, jak i w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Mając na uwadze poczynione ustalenia, należy przyjąć, że – w przedmiotowej sprawie – rynkiem właściwym jest, ograniczony do terenu miasta Grudziądz, lokalny rynek świadczenia usług przewozu osób taksówką. Powyższy sposób zdefiniowania rynku właściwego jest w pełni zgodny z wcześniejszymi decyzjami Prezesa Urzędu w podobnych sprawach¹² oraz z orzecznictwem sądowym¹³.

¹² Por. decyzja Prezesa Urzędu nr RBG-31/2003 z dnia 19 grudnia 2003r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RPZ-23/2006 z dnia 25 sierpnia 2006 r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RKR-39/2004 z dnia 30 listopada 2004 r.; Decyzja Prezesa Urzędu nr RKT-29/2005 z dnia 9 maja 2005 r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RWR-23/2006 z dnia 9 czerwca 2006 r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RGD-5/2010 z dnia 26 marca 2010r., decyzja Prezesa Urzędu nr RBG-9/2011 z dnia 8 lipca 2011r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RWR 7/2012 z dnia 16 marca 2012 r.

¹³ wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 maja 2006 r., sygn. akt XVII AmA 13/05; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16 listopada 2006 r., sygn. akt XVII AmA 77/05; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 czerwca 2008 r., sygn. akt VI ACa 1286/07; wyrok Sądu Apelacyjnego

Reguła *de minimis*

Przedsiębiorcom będącym stronami niniejszego postępowania zarzuca się naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku*. Przywołane przepisy zakazują przedsiębiorcom zawierania porozumień, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów (art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku*).

Do porozumień ograniczających konkurencję między przedsiębiorcami stosuje się, co do zasady, regułę *de minimis*, która wyłącza ingerencję Prezesa Urzędu w porozumienia o charakterze bagatelnym, które ze swej istoty nie mogą wyrzucić odczuwalnego skutku dla stanu konkurencji na rynku. Jeżeli zaś chodzi o porozumienia określone w art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku* wyłączone jest stosowanie reguły z art. 7 ust. 1 *okiku*. Zgodnie bowiem z ust. 2 art. 7 *okiku* **z uwagi na regułę *de minimis* ze stosowania zakazu zawierania porozumień nigdy nie są wyłączone między innymi porozumienia polegające na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.**

Warto jednak zauważyć, że porozumienie zarzucane stronom postępowania objęło znaczną część rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu. Przyjmując bowiem, że na 300 przedsiębiorców świadczących usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu porozumieniem objętych zostało 179 z nich (17- R. Klajna, 12 - NON STOP TELE TAXI, 49 – Ł. Lubiатовski, 23 – GZT, 33 – TAXI MERCEDES, 45- TELE-TAXI), łączny udział w rynku właściwym uczestników porozumienia wynosił niemal 60%.

Uczestnicy porozumienia nie wykazali także, aby zachodziła którakolwiek z okoliczności wymienionych w art. 8 ust. 1 *okiku*. W materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania organ antymonopolowy również nie znalazł okoliczności uzasadniających zastosowanie wyłączenia indywidualnego. Nie stwierdzono bowiem aby zarzucane stronom postępowania porozumienie jednocześnie:

- przyczyniało się do polepszenia produkcji, dystrybucji towarów lub do postępu technicznego lub gospodarczego;
- zapewniało nabywcy lub użytkownikowi odpowiednią część wynikających z porozumień korzyści;
- nie nakładało na zainteresowanych przedsiębiorców ograniczeń, które nie są niezbędne do osiągnięcia tych celów;
- nie stwarzało stronom postępowania możliwości wyeliminowania konkurencji na rynku właściwym w zakresie znacznej części określonych towarów.

Porozumienie

W myśl definicji legalnej z art. 4 pkt 5 *okiku* pojęcie „porozumienia” obejmuje **umowy, uchwały związków przedsiębiorców oraz uzgodnione działania** (co najmniej dwóch) przedsiębiorców. Porozumienia mogą być przedmiotem zakazu z art. 6 ust. 1 *okiku* **bez względu na swoją formę** - zakaz stosowany jest zarówno wobec uzgodnień zawartych lub potwierdzonych pisemnie, jak i **wobec przejawów faktycznej koordynacji działań przedsiębiorców**. Za porozumienie może być uznana także jedynie określona klauzula zawarta w umowie.¹⁴

w Warszawie z dnia 28 listopada 2008 r., sygn. akt VI ACa 531/08; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt XVII AmA 71/10; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt XVII AmA 69/10

¹⁴ tak również K. Kohutek, [w:] *Kohutek, Sieradzka, Ustawa o Ochronie Konkurencji i Konsumentów. Komentarz*, Wydawnictwo: Wolters Kluwer, s. 249.

Na uwagę zasługuje także wyrażony w orzecznictwie pogląd, iż uznanie porozumienia za ograniczające konkurencję w świetle art. 6 ust. 1 *okiku* nie wymaga ustalenia, czy porozumienie zostało zawarte przez osoby uprawnione do reprezentowania danego podmiotu (przedsiębiorcy) (zob. wyr. SOKiK z 12.7.2007r., XVII Ama 64/06 i wyr. SOKiK z 12.7.2007 r., XVII Ama 66/06, niepubl.).

Porozumienia ograniczające konkurencję wywierają wpływ zarówno na relacje między przedsiębiorcami angażującymi się w określoną praktykę, jak i na inne podmioty (osoby trzecie) - pozostałych graczy rynkowych oraz konsumentów. Oddziaływanie na konkurencję może przyjąć różne postaci: ustawodawca wymienia w art. 6 ust. 1 *okiku* „eliminowanie”, „ograniczanie” i „naruszanie konkurencji w inny sposób”. Ustawodawca nie definiuje jednak żadnego z wymienionych stanów oddziaływania na konkurencję, nie wskazuje też, czy pojęcia te odnoszą się do podmiotowego, czy przedmiotowego aspektu konkurowania.

W oparciu o przepis art. 6 *okiku* zakazem zawierania porozumień objęte są, **nie tylko wszelkiego typu umowy dokonywane pomiędzy konkurentami, ale również wszelkie uzgodnienia, na skutek których dochodzi do wyeliminowania, ograniczenia lub naruszenia zasad konkurencji.**

Istnienie konkurencji gwarantuje nie tylko swobodę działania i podejmowania niezależnych decyzji przez wszystkie działające na rynku przedsiębiorstwa, ale także wolność wyborów dokonywanych przez konsumentów. Ograniczenie konkurencji ma miejsce m.in. wówczas, gdy przedsiębiorcy rezygnują z samodzielności w zakresie podejmowania niezależnych decyzji co do tego, jaką politykę rynkową realizować i za pomocą jakich parametrów działania (cena, jakość, warunki dystrybucji) to czynić, jak również gdy wskutek działań przedsiębiorców konsumenci mają ograniczoną swobodę własnego wyboru.

Zgodnie z przepisem art. 4 ust. 5 pkt b *okiku* za porozumienia uznaje się **uzgodnienia dokonywane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki**. Istotą tej praktyki jest koordynacja zachowań przedsiębiorców poprzez świadome współdziałanie, którego celem lub skutkiem jest ograniczenie konkurencji (tzw. **praktyki uzgodnione** czy tzw. **współpraca faktyczna**). Koordynacja pozwala bowiem na **wyeliminowanie niepewności przedsiębiorców co do przebiegu procesów rynkowych i warunków działania konkurencji**¹⁵. Praktyczna kooperacja pomiędzy przedsiębiorcami zajmuje więc miejsce konkurencji. Decydujące zatem, dla zakazu praktyk uzgodnionych, jest stwierdzenie ograniczenia wolności działania przedsiębiorców przez koordynowanie ich zachowań, czyli zastąpienia działaniami skoordynowanymi działań samodzielnych¹⁶. **Uzgodnienie to może przybrać formę wymiany informacji o przyszłych zachowaniach rynkowych, w oczekiwaniu na osiągnięcie efektu koordynacyjnego**¹⁷. Przyjmuje się, że wystarczy jeżeli z wyprzedzeniem przedsiębiorcy poinformują się wzajemnie o zachowaniu, przez co każdy z nich może planować swoje działanie, polegając na tym, że konkurenci równolegle uczynią to samo¹⁸. Sąd Pierwszej Instancji (SPI) w Luksemburgu w wyroku z dnia 6 kwietnia 1995 roku wskazuje także, że **wymiana, między konkurującymi**

¹⁵ E. Modzelewska – Wąchał, *Ustawa o ochronie ...*, s. 44.

¹⁶ T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo antymonopolowe organów wspólnot europejskich, Zakaz porozumień ograniczających konkurencję I*, Urząd Antymonopolowy, Warszawa 1996, s. 29.

¹⁷ T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo ...*, s. 29; por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 *Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. Wyroków SE 1972, 619.

¹⁸ T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo ...*, s. 112, por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14.07.1972 r. w sprawie 48/69 *Imperial Chemical Industries Ltd. v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. Wyroków SE 1972, 619.

przedsiębiorcami, informacji, które mogą być wykorzystane do stworzenia kartelu stanowi praktykę uzgodnioną (...)¹⁹. Ponieważ pojęcie uzgodnionych praktyk zakłada istnienie wzajemnych kontaktów, przyjmuje się także, że warunek ten jest spełniony jeśli ujawnienie przez jednego konkurenta innemu przyszłych zamiarów lub zachowania na rynku było wnioskowane, bądź **przynajmniej zaakceptowane, przez tego innego konkurenta**²⁰. **Uznać należy, że jakiegokolwiek kontakt, czy to bezpośredni, czy też pośredni, między podmiotami gospodarczymi, w efekcie którego dochodzi do ujawnienia konkurentowi jego zamiarów i planów, stanowi zakazaną praktykę uzgodnioną**²¹.

W celu udowodnienia, że pomiędzy niezależnymi przedsiębiorcami/konkurentami doszło do praktyk uzgodnionych, nie jest konieczne, aby którykolwiek z nich lub wszyscy, w sposób formalny zobowiązali się do podjęcia określonego zachowania wystarczającym jest, że poprzez ujawnienie lub podjęcie zamiarów **zmniejszyła się niepewność co do zachowania, jakiego można się spodziewać na rynku**. Wystarczy, że przez stwierdzenie zamiarów, przedsiębiorstwo wykluczyło lub, przynajmniej, w istotny sposób zmniejszyło niepewność co do zachowania, jakiego można się spodziewać na rynku z jego strony²². Bez znaczenia, w ocenie Prezesa Urzędu, jest więc czy strony przedmiotowego postępowania uważały się za związane – prawnie, faktycznie lub moralnie – do podjęcia uzgodnionych działań.

Stosownie do art. 231 *k.p.c* w zw. z. art. 84 *okiku* można uznać za ustalone fakty, mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów. Zgodnie z orzecznictwem antymonopolowym fakt zawarcia zakazanego prawem porozumienia (w przypadku braku dowodów bezpośrednich) **może być udowodniony w sposób pośredni, jeżeli podobieństwo postępowania przedsiębiorców nie da się wyjaśnić bez założenia wcześniej uzgodnionego zachowania tych podmiotów na rynku**²³. Trybunał Sprawiedliwości w Luksemburgu dopuszcza stwierdzenie istnienia praktyki uzgodnionej bez konkretnego dowodu, jeżeli, przy uwzględnieniu wszelkich poszlak, identyczności zachowań przedsiębiorców nie da się wyjaśnić inaczej niż uzgodnieniem²⁴.

W tym miejscu wskazać również należy na wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2006 roku w sprawie III SK 6/06, gdzie Sąd Najwyższy stwierdził, iż *w przypadku postawienia przedsiębiorcom zarzutu zawarcia niedozwolonego (zabronionego przez prawo) porozumienia dotyczącego uzgodnienia cen jako elementu najsilniej oddziałującego na relacje konkurencyjne między przedsiębiorcami, a zarazem wpływającego na wybór ofert*

¹⁹ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji (SPI) z dnia 6 kwietnia 1995 r. w sprawie T-142/89 *Usines Gustave Boël SA v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1995, II-867, w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 1, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1990 – 2004*, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, s. 228.

²⁰ Wyrok SPI z dnia 15.03.2000 r. w połączonych sprawach T-25/95 (...) *Cimenteries CB i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 2000, II-491, w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 2, Orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z lat 1990 – 2004*, Opracowanie i wprowadzenie Agata Jurkowska, Tadeusz Skoczny, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005, s. 464 i n.

²¹ Wyrok SPI z dnia 15.03.2000 r. w połączonych sprawach T-25/95 (...) *Cimenteries CB i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 2000, II-491 w *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 2 ...*, s. 471.

²² Por. wyrok SPI z dnia 14.05.1998 r. w sprawie T-347/94 *Mayr-Melnhof Kartongesellschaft GmbH v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1998, II-1751, *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 1 ...*, s. 381 i 382.

²³ Wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 1.03.1993 r., XVII Amr 37/92, „*Orzecznictwo Gospodarcze*” 1993, z. 3, poz. 63; Por. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 20.09.1995 r., XVII Amr 15/95, „*Wokanda*” 1996, Nr 8 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.4.1996 r., I CRN 49/96, OSNCP 1996, Nr 9, poz. 124.

²⁴ T. Skoczny, W. Springer, *Podstawowe orzecznictwo ...*, s. 30.

przez odbiorców (noszącego nazwę kartelu cenowego), które uznane jest za jedno z najcięższych naruszeń zakazu praktyk ograniczających konkurencję, możliwe - a niekiedy nawet konieczne - jest zastosowanie domniemań faktycznych, ponieważ porozumienia tego rodzaju (dokonane w jakiegokolwiek formie) nie tylko nie przybierają postaci pisemnych umów, lecz nawet są otaczane przez samych biorących w nich udział przedsiębiorców pełną dyskrecją. W ocenie pozwanego nie było możliwości przeprowadzenia dowodów bezpośrednich zatem w przedmiotowej sprawie celowe i uzasadnione było stosowanie domniemań faktycznych.

W niniejszej sprawie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zgłosił się przedsiębiorca uczestniczący w zarzucanym porozumieniu – Łukasz Lubiowski - korzystając z programu *leniency*. Podał on szczegóły funkcjonowania porozumienia oraz uczestników zmywy. Oświadczył on także, że treść porozumienia została ustalona jedynie ustnie między jego uczestnikami i nie istnieją żadne dowody materialne podjętej antykonkurencyjnej współpracy. Oświadczenie złożone do protokołu sporządzonego w trybie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2009 r. w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie jest w ocenie Prezesa UOKiK spójne i wiarygodne.

Jakkolwiek oświadczenie złożone przez Łukasza Lubiowskiego do protokołu należy traktować jako dowód bezpośredni, bowiem pochodzi „z pierwszej ręki” od uczestnika porozumienia, to jednak nie zawiera wszystkich szczegółowych informacji na temat procesu zawierania porozumienia i mechanizmów jego stosowania. Ponadto oświadczenie Pana Lubiowskiego będącego w konflikcie z pozostałymi uczestnikami rynku właściwego i zaprzestanie stosowania porozumienia w drodze podwyżki cen skłoniło Prezesa UOKiK do przeprowadzenia także analizy sytuacji na rynku i potwierdzenia relacji wnioskodawcy *leniency* w drodze domniemań faktycznych dokonanych na podstawie obiektywnie stwierdzonych działań uczestników porozumienia na rynku właściwym. Konieczne było zatem ustalenie stanu faktycznego także w drodze zastosowania domniemań faktycznych na podstawie art. 231 *k.p.c* w zw. z. art. 84 *okiku*.

Proces ten w ocenie Prezesa UOKiK pozwolił na potwierdzenie tez zawartych w oświadczeniu *leniency* i w konsekwencji na niewątpliwe ustalenie okoliczności sprawy z których wynika, że **między R. Klajną, NON STOP TELE TAXI, Ł. Lubiowskim, GZT, TAXI MERCEDES i TELE-TAXI, doszło do porozumienia cenowego polegającego na podniesieniu cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu do tego samego poziomu i w tym samym czasie lub co najmniej porozumienie to przybrało formę działań uzgodnionych, na skutek wymiany informacji o wysokości i terminie wprowadzenia cen za przewóz osób taksówką w Grudziądzu i wykorzystania tych informacji do podniesienia cen do tego samego poziomu i w tym samym czasie, co pozostałe związki przedsiębiorców objęte zakazaną praktyką.**

Należy także zauważyć, że owe porozumienie dotyczy kwestii o bardzo dużym znaczeniu ekonomicznym, która na rynku konkurencyjnym wiąże się z informacjami ściśle chronionymi przez konkurentów rynkowych. Chodzi tu bowiem o informacje poufne, wrażliwe z punktu widzenia konkurencji. W praktyce za takie informacje uważa się bowiem w szczególności informacje o cenach i planach marketingowych.²⁵

²⁵ Antoni Bolecki, *Wymiana informacji między konkurentami w świetle prawa ochrony konkurencji*. Przegląd Prawa Handlowego, styczeń 2011.

Przeprowadzenie wnioskowania i dowiedzenie faktu zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję za pomocą środka dowodowego, jakim jest domniemanie faktyczne polega na wykazaniu, iż miały miejsce następujące trzy fakty:

- **zbieg działań lub zaniechań uczestników zмовы,**
- **brak lub nieprawdziwe uzasadnienie dla tych zachowań,**
- **prawdopodobieństwo kontaktu przedsiębiorców uczestniczących w porozumieniu.**²⁶

Zbieg działań uczestników zмовы

Zbieg działań związków przedsiębiorców, którym został postawiony zarzut zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję (w znaczeniu szerokim) polega **na podniesieniu w tym samym czasie (w dniach 9-19 czerwca 2008 roku) jednolitych cen za świadczone usługi** i to również z tego samego poziomu obowiązującego do czerwca 2008r.

Z informacji udzielonych przez strony postępowania wynika bowiem, że ceny za usługi przewozu osób taksówką obowiązujące do czerwca 2008r. wynosiły: 5 zł za pierwszy kilometr (opłata początkowa), 1,60 zł za następny kilometr, 2,40 zł za następny kilometr (druga taryfa), 3,20 zł za następny kilometr (trzecia taryfa), 4,80 zł za następny kilometr (czwarta taryfa) i 30 zł za jedną godzinę postoju, co ilustruje Tabela nr 3.

Tabela 3

Wysokość opłat za usługi taksówkowe obowiązujące w związkach przedsiębiorców do czerwca 2008 roku

Związek przedsiębiorców	Opłata za pierwszy kilometr	Opłata za następny kilometr	Opłata za następny kilometr (druga taryfa)	Opłata za następny kilometr (trzecia taryfa)	Opłata za następny kilometr (czwarta taryfa)	Opłata za 1 h postoju
R. Klajna	5,00	1,60	2,40	3,20	4,80	30,00
NON STOP TELE TAXI	5,00	1,60	2,40	3,20	4,80	30,00
Ł. Lubiatwski	5,00	1,60	2,40	3,20	4,80	30,00
GZT	5,00	1,60	2,40	3,20	4,80	30,00
TAXI MERCEDES	5,00	1,60	2,40	3,20	4,80	30,00
TELE-TAXI	5,00	1,60	2,40	3,20	4,80	30,00

Źródło: UOKiK – akta sprawy

Ceny te w dniach 9-19 czerwca 2008 roku podniesiono do następujących wysokości: 5 zł za pierwszy kilometr (opłata początkowa), 2,00 zł za następny kilometr, 3 zł za następny kilometr (druga taryfa), 4 zł za następny kilometr (trzecia taryfa), 6 zł za następny kilometr (czwarta taryfa) i 30 zł za jedną godzinę postoju, co przedstawia Tabela nr 4.

Tabela 4

Wysokość opłat za usługi taksówkowe obowiązujące w związkach przedsiębiorców od czerwca 2008 roku

Związek przedsiębiorców	Opłata za pierwszy kilometr (opłata początkowa)	Opłata za następny kilometr	Opłata za następny kilometr (druga taryfa)	Opłata za następny kilometr (trzecia taryfa)	Opłata za następny kilometr (czwarta taryfa)	Opłata za 1 h postoju
R. Klajna	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	30,00
NON STOP	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	30,00

²⁶ Łukasz Dubiński, *Sugerowanie cen czy zмова? Dowody zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję*, materiały z Konferencji z okazji XX-lecia Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Poznań 2010.

TELE TAXI						
L. Lubiowski*	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	30,00
GZT	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	30,00
TAXI MERCEDES	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	30,00
TELE-TAXI	5,00	2,00	3,00	4,00	6,00	30,00

Źródło: UOKiK – akta sprawy

** ceny obowiązywały do dnia 7 grudnia 2011r., tj. do momentu wystąpienia z porozumienia*

Brak uzasadnienia dla działań uczestników zмовы

Strony, z wyjątkiem Łukasza Lubiowskiego i Tadeusz Wronieckiego nie odniosły się do postawionego im zarzutu.

Pan Łukasz Lubiowski przesłał do Delegatury UOKiK w Bydgoszczy egzemplarz dziennika „Magazyn GRUDZIĄDZ”, w którym zamieszczono artykuł pod tytułem „Taryfa wiecznej niezgody”. W artykule tym zawarto m.in. wypowiedź Pana Jarosława Dulskiego - Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Taksówkarzy „TELE-TAXI” dotyczącą zmian cen na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu oraz opisano sytuację na tym rynku w kontekście zmian cen. Wypowiedź ta brzmi następująco:

Kiedyś było w Grudziądzu czterysta taksówek, siedem firm taksówkarskich i można było się dogadać. Dzisiaj zgody między Mercem a korporacjami na pewno nie ma.

Prezes UOKiK potraktował powyższą wypowiedź jako jedyne stanowisko TELE-TAXI. W ocenie organu antymonopolowego wynika, z niego, że korporacje działające na rynku właściwym były w porozumieniu już od kilku lat i współpraca ta układała się w sposób bezkonfliktowy. Po podwyższeniu cen przez Łukasza Lubiowskiego współpraca z tym przedsiębiorcą została zakończona. Ta wersja wydarzeń znajduje też potwierdzenie w ustaleniach dokonanych w toku postępowania.

Pan Tadeusz Wroniecki oświadczył jedynie, że *nie poczuwa się do zмовы cenowej ograniczającej konkurencję na rynku przewozu osób taksówką osobową w Grudziądzu*. Z nikim na temat stawek cenowych nie rozmawiał, zaś stawki wynikają z kalkulacji kosztów utrzymania samochodu, zakupu paliwa, składki ZUS. Wyliczeń tych jednak nie przedstawił.

Pozostałe strony postępowania nie zajęły stanowiska w sprawie na żadnym jej etapie.

Uzasadnieniem, w ocenie Prezesa UOKiK, sytuacji ustalonej na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu może być jedynie zawarcie porozumienia polegającego na ustaleniu jednolitych cen za świadczone usługi. Za słusznością tej tezy przemawiają następujące argumenty:

Po pierwsze, z informacji podanych przez strony postępowania dotyczących wprowadzenia w 2008 roku nowych cen za usługi oraz dat, kiedy pierwsi przedsiębiorcy z danego związku przystąpili do przewzorcowywania taksometrów wynika, że w niektórych przypadkach przewzorcowywanie taksometrów rozpoczynały się niezależnie od podjęcia decyzji o zmianie cen a nawet wcześniej niż podejmowano tę decyzję.

Fakt ten należy uwzględnić przy dalszych rozważaniach w szczególności przy ustalaniu, kiedy rozpoczęto podejmowanie działań (rozpoczęto procedurę) w celu wprowadzenia nowych podwyższonych cen przez poszczególne związki przedsiębiorców.

Tabela 5

Daty podjęcia decyzji o wprowadzeniu zmian cen oraz daty rozpoczęcia przewzorcowywania taksometrów przez związki przedsiębiorców

Związek przedsiębiorców	Deklarowana data podjęcia decyzji o wprowadzeniu zmian cen	Daty rozpoczęcia przewzorcowywania taksometrów w OUM
R. Klajna	brak danych	9 czerwca 2008r.
NON STOP TELE TAXI	19 czerwca 2008r.	9 czerwca 2008r.
Ł. Lubiatowski	9 czerwca 2008r.	11 czerwca 2008r.
GZT	brak danych	11 czerwca 2008r.
TAXI MERCEDES	22 maja 2008r.	11 czerwca 2008r.
TELE-TAXI	11 czerwca 2008r.	10 czerwca 2008r.

Źródło: UOKiK – akta sprawy

Z powyższej tabeli wynika m.in., że deklarowana data wprowadzenia zmiany cen w korporacji NON STOP TELE TAXI przypada dopiero 10 dni po rozpoczęciu przewzorcowywania taksometrów przez taksówkarzy tej korporacji. Oświadczenie osób kierujących tą korporacją nie są zatem spójne z pozostałym stanem faktycznym ustalonym w sprawie.

Podobnie jest w przypadku związku przedsiębiorców TELE-TAXI. W tym przypadku różnica ta wynosi 1 dzień, jednak i tutaj mamy do czynienia z sytuacją, gdzie przewzorcowywanie taksometrów wyprzedza podjęcie decyzji o zmianie ceny.

Obie sytuacje wskazują, że przewzorcowywanie taksometrów nie było wynikiem podjęcia decyzji w datach wskazanych przez strony postępowania (Tabela 5) przez osoby decyzyjne w danej korporacji. Rozpoczęcie przewzorcowywania następowało bądź przed zadeklarowanym podjęciem decyzji o podwyżce bądź w terminie, który nie pozwalał na zaobserwowanie zmiany cen na rynku i przygotowanie się do wprowadzenia zmian w swojej korporacji. W konsekwencji, mając na uwadze całokształt ustalonego stanu faktycznego, należy wnioskować, że działania te były wynikiem porozumienia w postaci chociażby wymiany informacji na temat wprowadzania nowych cen za usługi przewozu osób taksówką w Grudziądzu.

Po drugie, należy uwzględnić fakt, iż okres oczekiwania na przewzorcowanie taksometru w Obwodowym Urzędzie Miar w Grudziądzu wynosi i wynosił w 2008 roku ok. 1 tygodnia. W związku z tym należy przyjąć, że decyzje o podniesieniu cen za usługi i rozpoczęcie procedury zmiany ceny musiały nastąpić najpóźniej ok. 1 tygodnia przed przewzorcowaniem pierwszego taksometru w danej korporacji.

Mając to na uwadze, można stwierdzić, że decyzje te mogły być podejmowane najpóźniej w dniach 2-4 czerwca 2008r.

Tabela 6

Daty podjęcia decyzji o zmianie cen przez związki przedsiębiorców

Związek przedsiębiorców	Daty rozpoczęcia przewzorcowywania taksometrów w OUM	Prawdopodobna najpóźniejsza data podjęcia decyzji o zmianie cen (tydzień przed datą przewzorcowania pierwszego taksometru)
R. Klajna	9 czerwca 2008r.	2 czerwca 2008r.
NON STOP TELE TAXI	9 czerwca 2008r.	2 czerwca 2008r.
Ł. Lubiatowski	11 czerwca 2008r.	4 czerwca 2008r.
GZT	11 czerwca 2008r.	4 czerwca 2008r.
TAXI MERCEDES	11 czerwca 2008r.	4 czerwca 2008r.
TELE-TAXI	10 czerwca 2008r.	3 czerwca 2008r.

Źródło: UOKiK – akta sprawy

Dodatkowo należy zauważyć, że R. Klajna oświadczył, że podjęcie decyzji o zmianie cen poprzedzone było analizą kosztów utrzymania stanowiska pracy oraz rodziny względem zysków z wykonywanej pracy, co ma miejsce w jego korporacji dwa razy w roku. Analiza ta musiała zatem choćby o kolejne kilka dni poprzedzać podjęcie decyzji i rozpoczęcie procedury zmiany cen we wszystkich pojazdach kierowców korporacji Korona.

Podobny wniosek można wyciągnąć w przypadku korporacji TELE-TAXI, TAXI MERCEDES i GZT. We wszystkich tych korporacjach decyzje o zmianie cen za świadczone usługi musiały być podjęte znacznie wcześniej niż nowa cena pojawiła się na rynku.

W przypadku TELE-TAXI decyzja zapadła na Walnym Zgromadzeniu, które musiało być zwołane co najmniej z kilkudniowym wyprzedzeniem.

Z dokumentów przedłożonych przez TAXI MERCEDES wynika, że decyzja zapadła w drodze uchwały podjętej w dniu 22 maja 2008r.

Z kolei w przypadku GZT decyzja również jest podejmowana kolegialnie, jednak akurat protokół z tego posiedzenia członków Zrzeszenia nie zachował się. Należy jednak stwierdzić, że również ta decyzja musiała być podjęta po kilkudniowym namyśle i zebraniu wszystkich członków organu kolegialnego Zrzeszenia.

Poza dyskusją pozostaje natomiast przypadek związku przedsiębiorców NON STOP TELE TAXI, gdzie rozpoczęcie przewzorcowywania taksometrów nastąpiło jeszcze przed podjęciem decyzji o podwyżce cen.

Nie należy także zapominać o oświadczeniu Łukasza Lubiatowskiego, który wprost stwierdził, że decyzja o podniesieniu cen do poziomu 5 zł za pierwszy kilometr (opłata początkowa) i 2 zł za następny kilometr zapadła **wspólnie** na spotkaniu w siedzibie nieistniejącej już korporacji Taxi Romani.

Przed przewzorcowaniem taksometrów należy także zorganizować nowe cenniki i nalepki na pojazdy informujące o cenach za przewóz taksówką, na co zgodnie wskazywały strony postępowania. To z kolei także wymaga choćby kilkudniowych przygotowań, na które składa się złożenie zamówienia na nowe cenniki i nalepki, wykonanie ich przez zleceniobiorcę i odbiór ich przez taksówkarzy.

Powyższe ustalenia mają znaczenie jeśli zestawimy je z datą, kiedy nowa cena mogła pojawić się na rynku. Za datę tę należy uznać 9 czerwca 2008r., gdyż jest to dzień, kiedy jako pierwsi przewzorcowywali swoje taksometry kierowcy z korporacji R. Klajny i NON STOP TELE TAXI. W momencie wyjazdu kierowców jednej z tych korporacji na ulice miasta Grudziądz w celu świadczenia usług można uznać (abstrahując od kwestii zorganizowania nowych cenników i nalepek na pojazdy), że nowa cena stała się jawna i z tym momentem dopiero mogła zostać zaobserwowana przez pozostałych uczestników rynku. To z kolei oznacza, że pozostałe korporacje mogły dopiero w tym dniu zaobserwować zmianę cen w korporacjach konkurencyjnych, przeanalizować te dane, w przypadku stowarzyszeń zwołać członków organu kolegialnego, przedyskutować nową sytuację, podjąć decyzję o zmianie cen i zlecić przewzorcowanie taksometrów taksówkarzy i oczekiwać na umożliwienie przez Obwodowy Urząd Miar w Grudziądzu rozpoczęcia przewzorcowywania taksometrów.

Tymczasem jak wynika z powyższych ustaleń wszystkie korporacje musiały podjąć decyzje o zmianie ceny jeszcze przed dniem 9 czerwca 2008r. kiedy to nowa cena nie

ujawniła się jeszcze na rynku i nie mogła zostać skopiowana przez konkurencyjne związki przedsiębiorców.

Przypomnieć należy, że ceny które zostały wprowadzone niemal jednocześnie we wszystkich korporacjach taksówkowych działających w Grudziądzu są identyczne. Dochodzi tu zatem do zbiegu zarówno czasowego jak i przedmiotowego działań konkurujących ze sobą przedsiębiorców.

W ocenie Prezesa UOKiK niemożliwym jest, nawet jeżeli informacja o wysokości nowych opłat dotarła do innych przedsiębiorców, że spowoduje ona natychmiastowe wdrożenie przez tych przedsiębiorców procedury zmiany taryf. Tymczasem, zgodnie z ustalonym stanem faktycznym strony postępowania rozpoczęły przewzorcowywanie taksometrów niemal jednocześnie w dniach 9-11 czerwca 2008r. Niemożliwym byłoby zrealizowanie całej procedury zmiany cen w okresie między ujawnieniem się na rynku pierwszych pojazdów z wyeksponowanymi zmienionymi cenami – 9 czerwca 2008r., a dniem rozpoczęcia przewzorcowywania taksometrów przez członków pozostałych korporacji - 10-11 czerwca 2008r. bez wcześniejszego uzgodnienia czy też wymiany informacji.

W tym miejscu Prezes Urzędu pragnie podkreślić, iż warunkiem uznania działań za paralelne jest ich adekwatność do nowej sytuacji na rynku²⁷. W sprawie Dyestuffs²⁸ Europejski Trybunał Sprawiedliwości określił, iż zachowania paralelne mogą zostać uznane za legalne m.in., gdy struktura cenowa kształtuje się w ten sposób, iż konkurent natychmiast odczuwa zmianę ceny zastosowaną przez innego konkurenta. **W przedmiotowej sprawie zaś brak jest okresu, w którym strony postępowania mogłyby odczuć wprowadzenie nowych, wyższych cen przez pozostałe związki działające na rynku, albowiem strony niniejszego postępowania zmiany te wprowadzały jednocześnie.**

Podsumowując należy stwierdzić, że w momencie podejmowania identycznych decyzji o zmianie cen za świadczenie usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu nowa cena wprowadzona przez któregokolwiek z przedsiębiorców nie była jeszcze jawna na rynku, a więc sytuacja ta uniemożliwiała naśladownictwo cenowe.

Nie może być zatem mowy o naśladownictwie cenowym. Jedynym możliwym wytłumaczeniem sytuacji, jaka zaistniała w czerwcu 2008 r. w Grudziądzu na rynku świadczenia usług przewozu osób taksówką jest zawarcie porozumienia cenowego lub co najmniej wymiana informacji co do planowanego wprowadzenia zmian cen za przewozy osób taksówką. Takie zaś zachowanie, jak wyżej wskazano, należy uznać za zachowanie antykonkurencyjne naruszające art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku*.

Prawdopodobieństwo kontaktu przedsiębiorców uczestniczących w porozumieniu

Łukasz Lubiowski oświadczył do protokołu sporządzonego w trybie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2009 r. w *sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie*, że ustalenia cen za usługi przewozu osób taksówką były prowadzone na nieformalnych spotkaniach organizowanych przez jedną z działających na rynku w Grudziądzu korporacji taksówkowych. Prezes UOKiK nie znalazł podstaw by to

²⁷ E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie ...*, s. 45.

²⁸ Dyestuffs: Re Aniline Dyes Cartel [1969] CMLR D 23; [1969]OJ L195/11; Wyrok w sprawie ICI Ltd Dyestuffs v. Commission 48/69, [1972] CMLR, s. 103 i n.

oświadczenie uznać za niewiarygodne. Żadne inne fakty ustalone w toku postępowania nie przeczą bowiem temu stwierdzeniu.

Należy jednak także zauważyć, że przedsiębiorcy świadczący usługi przewozu osób taksówką mają możliwość kontaktowania się ze sobą na postojach taxi. W Grudziądzu funkcjonuje wiele postojów taksówek, z których korzystają przedsiębiorcy zrzeszeni w różnych związkach przedsiębiorców świadczących usługi przewozu osób taksówką. W związku z tym, z tego samego postoju mogą korzystać jednocześnie przedsiębiorcy związani z wszystkimi wymienionymi w części ustalającej związkami przedsiębiorców. Z tego też względu między przedsiębiorcami pochodzącymi z różnych związków może dochodzić do kontaktów na tych postojach. W ramach tych kontaktów omawiane mogą być zaś rozmaite kwestie, w tym dotyczące warunków świadczenia usług przez poszczególne związki przedsiębiorców, np. ceny tych usług. Informacje pozyskane w ten sposób na temat działalności konkurentów mogą być też w naturalny sposób przekazywane do przedsiębiorców objętych przedmiotowym porozumieniem, czyli do osób kierujących wymienionymi w sentencji niniejszej Decyzji związkami przedsiębiorców. Można zatem stwierdzić, że wiedza o planowanej podwyżce zarówno co do wysokości jak i terminu jej wprowadzenia była wśród przedsiębiorców korzystających z postojów rozpowszechniona. Wiedza ta z kolei musiała dotrzeć do przedsiębiorców zrzeszających przedsiębiorców-taksówkarzy.

W związku z tym należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia nie tylko z prawdopodobieństwem i możliwością kontaktowania się stron postępowania, ale także z dowodem w postaci oświadczenia uczestnika kartelu, z którego wynika, że do spotkań, na których dochodziło do ustalania jednolitych cen przez konkurujących przedsiębiorców faktycznie dochodziło.

W rezultacie Ryszard Klajna, Tadeusz Wroniecki, Andrzej Murawski, Łukasz Lubiatowski, Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu, Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu i Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu nie tylko znali planowane przez swoich konkurentów posunięcia rynkowe i prawdopodobny termin ich podjęcia, ale razem je uzgadniali. Dochodziło do tego poprzez uzgadnianie cen podwyżki i terminu jej wprowadzenia poprzez wymianę informacji o planowanej podwyżce cen, jej wysokości i terminie wprowadzenia. Podejmując więc decyzje o podwyższeniu cen, nie ponosili ryzyka gospodarczego, jakie istniałoby, gdyby nie prowadzili współpracy.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe fakty dowodzą, że przedsiębiorcy, którym postawiono zarzut zawarcia porozumienia: **świadomie zawarli antykonkurencyjne porozumienie, które przybrało formę udziału w praktyce uzgodnionej polegającej na ustaleniu cen za usługi przewozu osób taksówką. W ramach współpracy** strony postępowania w tym samym momencie podniosły ceny do tego samego poziomu, co konkurenci. W sytuacji, w której niezależny przedsiębiorca rozważałby podniesienie cen, nie posiadając wiedzy o planach konkurenta, mało prawdopodobne jest, że doszedłby do wniosku, aby podnieść ceny w tym samym terminie i do tego samego poziomu co konkurenci. Powyższa konkluzja dotyczy w równym stopniu wszystkich przedsiębiorców objętych porozumieniem. **Strony postępowania doszły do identycznych wniosków w tym samym czasie.** Podjęły bowiem decyzję o podniesieniu cen do poziomu 5 zł za pierwszy kilometr (opłata początkowa), 2,00 za następny kilometr i 30 zł za jedną godzinę postoju przed dniem 9 czerwca 2008r., kiedy to zmiana cen mogła być po raz pierwszy zauważona na rynku.

Taką wersję wydarzeń potwierdza, w ocenie organu antymonopolowego, także wypowiedź Łukasza Lubiatskiego – uczestnika kartelu, zawarta w oświadczeniu złożonym w trybie § 2 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2009r. w sprawie trybu postępowania w przypadku wystąpienia przedsiębiorców do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie. Wnioski wypływające z domniemań faktycznych i dowód bezpośredni w postaci oświadczenia Łukasza Lubiatskiego wzajemnie się potwierdzają. W konsekwencji wyżej wskazane okoliczności należy uznać za udowodnione.

Konkluzje

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że w opisanej sytuacji związku przedsiębiorców, którym postawiono zarzut zawarcia porozumienia antykonkurencyjnego, **podjęły decyzję o podwyżce cen usług do jednakowego poziomu, jednocześnie, lub w ciągu kilku następujących po sobie dni, kiedy nowe stawki korporacji, która pierwsza rozpoczęła przewzorcowywanie taksometrów nie były jeszcze jawne.**

Zdaniem Prezesa Urzędu, nie można na gruncie przedmiotowego postępowania mówić o zachowaniach paralelnych stron tego postępowania. Postulatowi samodzielności zachowań przedsiębiorców zaprzeczają bowiem kontakty między przedsiębiorcami, których celem lub skutkiem jest wpłynięcie na zachowania rynkowe konkurenta lub choćby informowanie go o własnych podjętych lub zamierzonych działaniach²⁹. **Gdy dostosowanie się do zmienionych warunków rynkowych poprzedzone jest dowolnym uzgodnieniem, traktuje się je jako porozumienie³⁰.**

W przedmiotowej sprawie nie istnieje, zdaniem Prezesa Urzędu, żadne inne poza uzgodnieniami dokonanymi przez strony postępowania lub świadomą wymianą informacji, racjonalne wyjaśnienie dla jednoczesnych, niemalże identycznych działań stron dotyczących podwyżki opłat. Podobne zachowania stron, wskazane wyżej, nie są adekwatne do istniejących warunków rynkowych. Nie zaszły bowiem żadne nowe okoliczności, które uzasadniałyby podwyżkę dokonaną przez wszystkie strony akurat na początku czerwca 2008 roku.

W związku z powyższym nie może być w ustalonym stanie faktycznym mowy o naśladownictwie cenowym. Powyższe fakty należy, w konsekwencji interpretować jako porozumienie pomiędzy przedsiębiorcami, będącymi uczestnikami tego samego rynku relewantnego.

W ocenie Prezesa UOKiK, każda ze stron postępowania miała wiedzę na temat planowanych działań konkurentów. Uzgodnienia te były dokonywane między przedsiębiorcami objętymi porozumieniem bezpośrednio albo pośrednio poprzez taksówkarzy z nimi związanymi. Podjęcie współpracy albo wymiana informacji

²⁹ Por. T. Skoczny, W. Springer, Podstawowe orzecznictwo ..., s. 29; por. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16.12.1975 r. w sprawie *Coöperative vereniging „Suiker Unie” UA i inni v. Komisja Wspólnot Europejskich*, zbiór wyroków TS 1975, s. 1663; wyrok SPI z dnia 12.07.2001 r. w połączonych sprawach T-202/98, T-204/98 i T-207/98 *Tate&Lyle plc British Sugar plc, Napier Brown & Co. V. Komisja Wspólnot Europejskich* (Zb. Orz. 2001, II-2035); wyrok SPI z dnia 20.04.1999 r. w połączonych sprawach T-305/94, T-306/94, T-307/94, T-313-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94, T-335/94 *Limburgse Wijnl Maatschappij NV, Elf Atochem SA, BASF AG, Shell International Chemical Company Ltd, DSM NV oraz DSM Kunststoffen BV, Wacker-Chemie GmbH, Hoechst AG, Societe artesienne de winyle, Montedison SpA, Imperial Chemical Industries plc, Hüls AG i Enichem SpA v. Komisja Wspólnot Europejskich*, Zb. orz. 1999, II-931, *Prawo konkurencji Wspólnoty Europejskiej, Orzecznictwo, Tom II Część 2 ...*, s. 435.

³⁰ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5.10.2005 r., sygn. Akt VI A Ca 1146/04.

umożliwiły im wyłączenie ryzyka, że konkurent zachowa się inaczej. W rezultacie wiedząc, że strony postępowania chcą podwyżek cen i znając wysokość tych podwyżek mogli bez ryzyka gospodarczego podjąć decyzję.

Zdaniem Prezesa Urzędu, daty podjęcia decyzji i działań związanych z wprowadzeniem nowych opłat wyraźnie wskazują, że przedsiębiorcy znali nie tylko zamiary swoich konkurentów, ale także i wysokości nowych opłat, nie jest bowiem kwestią przypadku podjęcie, w tym samym czasie decyzji o zmianie cen, w identycznej wysokości. **Przedsiębiorcy nie przekazali także żadnych dowodów, np. własnych kalkulacji kosztów, które uzasadniałyby wysokości nowych cen.**

Nadto, Prezes UOKiK ocenił działania stron postępowania w kontekście wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 października 2005 roku, sygn. akt VI A Ca 1146/04, w którym stwierdził, że „(...) *naśladownictwo zachowań rynkowych jest uzasadnione wówczas, gdy decyzja o podwyżce zostaje podjęta przez podmiot, będący liderem rynku i mający na nim największy udział*”. W przedmiotowej sprawie dotychczasowy lider rynku, tj. TELE TAXI, posiadające w nim obecnie, biorąc pod uwagę liczbę zrzeszonych taksówkarzy, 15 % udział, a także obecny lider Łukasz Lubiowski posiadający 16 % udział w rynku nie wprowadzili podwyżki opłat jako pierwsi. Zgodnie ze wykazanymi okolicznościami pierwsi przewzorcowywali swoje taksometry kierowcy związani z R. Klajną, posiadającym w rynku udział w wysokości 5,66 % (drugi najniższy wynik w Grudziądzu).

Ponadto, co podkreślono już wcześniej, **przedsiębiorcy swoich decyzji o nowych cenach nie mogli opierać na obserwacji zachowań rynkowych konkurentów, bowiem podejmowali oni swoje działania w czasie, gdy informacje o nowych cenach innych przedsiębiorców nie były jeszcze jawne.** Tym samym uznać należy, że zasada niezależności przedsiębiorców (członków porozumienia) w zakresie samodzielnych decyzji cenowych, została naruszona.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1) *okiku* zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

Unifikacja i identyczność stosowanych taryf spowodowała **osiągnięcie na rynku antykonkurencyjnego skutku w postaci ograniczenia konkurencji cenowej na lokalnym rynku usług przewozowych wykonywanych taksówkami w Grudziądzu.** W wyniku zawartego porozumienia konkurencja cenowa pomiędzy skarżonymi całkowicie zanikła. Przedsiębiorcy objęci porozumieniem wprowadzając identyczne ceny wyłączyli podstawowy mechanizm rynkowy opierający się na ryzyku gospodarczym ponoszonym przy decyzjach o podwyżce cen. Praktyka, która doprowadziła do ustalenia identycznej podwyżki cen i w ten sposób każda ze stron postępowania wyeliminowała ryzyko utraty klientów na skutek podwyżki cen. Stosując ten mechanizm korporacje taksówkowe mogą podwyższać ceny w każdym momencie, gdy uznają to za stosowne, bez ponoszenia konsekwencji ekonomicznych, jakie na konkurencyjnym rynku z decyzją po podwyżce cen się wiążą, a mianowicie z ryzykiem przegranej rywalizacji cenowej z konkurentem i co za tym idzie spadku liczby klientów i przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej.

Ujmując zaś tę sytuację od strony konsumentów, należy ponad wszelką wątpliwość stwierdzić, że ta grupa uczestników rynku ponosi wszelkie konsekwencje decyzji stron postępowania. W zaistniałej sytuacji są oni niejako skazani na płacenie ustalonych wyższych cen, co nie miałoby miejsca w sytuacji rywalizacji cenowej, która w naturalny sposób prowadzi do obniżenia cen na rynku konkurencyjnym.

Podjęte przez skarżonych przedsiębiorców działania bezsprzecznie godzą zatem w ideę wolnego rynku i swobodę konkurencji. Ujednolicenie polityki cenowej objęło

korporacje taksówkowe posiadające łącznie prawie 60 % udziału w rynku. Eliminując ten element współzawodnictwa o klienta i zastępując go – w pełni świadomie i w sposób zamierzony – kooperacją i unifikacją zachowań, skarżeni ograniczyli, w sposób odczuwalny, konkurencję na rynku właściwym.

Mając na uwadze ustalenia stanu faktycznego, postawiony zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku* należy uznać za udowodniony. Działania skarżonych skutkowało ograniczeniem konkurencji pomiędzy korporacjami taksówkowymi na rynku właściwym.

Prezes UOKiK, co do zasady, nie kwestionuje prawa do dokonywania zmian cen, w tym podwyżek, w szczególności, gdy jest to wynikiem rachunku ekonomicznego prowadzonej działalności gospodarczej lub zmian zachodzących na danym rynku, a przede wszystkim, gdy decyzja taka ma charakter niezależny i autonomiczny. **Przedsiębiorcy zobowiązani są bowiem do autonomicznego i niezależnego od innych przedsiębiorców kształtowania polityki cenowej.** Prawo konkurencji sankcjonuje natomiast działania koordynacyjne, mające na celu zniekształcenie relacji konkurencyjnych na rynku właściwym, co ma miejsce w przedmiotowej sprawie. **Zakazane jest więc prowadzenie wszelkich uzgodnień lub wymiany informacji na temat tej polityki, która wyłączała by niezależność i autonomiczność podejmowania decyzji przez poszczególnych przedsiębiorców.**

W ocenie Prezesa UOKiK, w przedmiotowej sprawie, nie istnieją żadne inne poza uzgodnieniem dokonany przez strony postępowania, racjonalne wyjaśnienie dla jednoczesnych, identycznych działań stron dotyczących podwyżki za usługi przewozu osób taksówką. Podobne zachowania stron, wskazane wyżej, nie są adekwatne do istniejących warunków rynkowych. **Zdaniem Prezesa UOKiK, bez zawarcia porozumienia albo uprzedniej wymiany informacji o obecnych i zamierzonych działaniach w zakresie opłat za świadczone usługi, niemożliwym jest, aby strony postępowania podniosłyby opłaty do tego samego poziomu, niemalże jednocześnie.**

Mając na względzie wszystkie okoliczności sprawy orzeczono, jak w pkt I sentencji.

Kary pieniężne

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 1 *okiku*, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6 *okiku*, w zakresie niewyłącznym na podstawie art. 7 i 8 *okiku*.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej posiada więc fakultatywny charakter. Nakładanie kar pieniężnych w świetle wyżej przywołanego przepisu odbywa się co prawda na zasadzie fakultatywności, niemniej jednak – jak określa się w doktrynie – stosowanie kar pieniężnych powinno mieć miejsce w przypadkach dostatecznie wykształconych w praktyce reguł stosowania przepisów dotyczących praktyk ograniczających konkurencję.³¹ Ponadto, w orzecznictwie podkreśla się, iż skuteczna polityka karania

³¹ M. Król - Bogomińska [w:] *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, T. Skoczny (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2009, str. 1606 i 1614.

wymaga, aby w przypadku stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki ograniczającej konkurencję zasadą było nakładanie kary pieniężnej.³²

Mając na uwadze powyższe, a w szczególności fakt, iż Prezes UOKiK wielokrotnie władczo interweniował w sprawach zmów cenowych na lokalnych rynkach przewozu osób taksówką, zwracając uwagę przedsiębiorcom na naganność takich zachowań³³, a zasadność tej interwencji potwierdzały sądy³⁴, w niniejszej sprawie postanowiono nałożyć karę pieniężną.

Nadto, podkreślić należy, iż ochrona konkurencji jako mechanizmu funkcjonowania gospodarki dokonywana jest ze względu na fakt, iż praktyki naruszające poszczególne przepisy ustawy, w szczególności zakaz zawierania porozumień ograniczających konkurencję, godzą w dobrobyt konsumenta (ang. *consumer welfare*) i jako sprzeczne z naczelną funkcją ustawy powinny być surowo karane.³⁵

Ustawa antymonopolowa nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniana jest wysokość nakładanych na przedsiębiorców kar. Norma prawna wynikająca z art. 111 *okiku* stanowi jedynie, iż przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, o których mowa między innymi w art. 106 *okiku* należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Jest rzeczą oczywistą, iż na wysokość kary musi mieć także wpływ stopień zagrożenia lub naruszenia interesu publicznoprawnego stosowanymi praktykami ograniczającymi konkurencję. Ponadto w judykaturze wskazuje się, że w przypadku kar za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję przesłankami, które należy brać pod uwagę są: potencjał ekonomiczny przedsiębiorcy, skutki praktyki dla konkurencji lub kontrahentów, dopuszczalny poziom kary wynikający z przepisów ustawy oraz cele, jakie kara ma osiągnąć³⁶. Nałożona przez organ antymonopolowy kara pieniężna powinna pełnić funkcję represyjną (tj. stanowić dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej), a także prewencyjną (tj. zapobiegać podobnym naruszeniom w przyszłości). W zależności od stopnia naruszenia przepisów ustawy, ustala się funkcję prewencyjną lub represyjną za wiodącą.

W punkcie I niniejszej decyzji Prezes UOKiK stwierdził naruszenie przez strony przedmiotowego postępowania art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* poprzez zawarcie porozumienia ograniczającego konkurencję na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu, poprzez ustalenie bezpośrednio lub pośrednio ujednoliconych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu w wysokości:

- 5 zł – za pierwszy kilometr (opłata początkowa),
- 2 zł – za kolejny kilometr,
- 3 zł – za kilometr (druga taryfa),

³² Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 listopada 2004r., sygn. akt XVII Ama 81/03.

³³ Decyzja Prezesa Urzędu Nr RBG-31/2003 z dnia 19 grudnia 2003r., decyzja Prezesa Urzędu nr RPZ-23/2006 z dnia 25 sierpnia 2006 r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RKR-39/2004 z dnia 30 listopada 2004 r.; Decyzja Prezesa Urzędu nr RKT-29/2005 z dnia 9 maja 2005 r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RWR-23/2006 z dnia 9 czerwca 2006 r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RGD-5/2010 z dnia 26 marca 2010r; decyzja Prezesa Urzędu nr RBG-9/2011 z dnia 8 lipca 2011r.; decyzja Prezesa Urzędu nr RWR 7/2012 z dnia 16 marca 2012 r.

³⁴ wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 maja 2006 r., sygn. akt XVII AmA 13/05; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 16 listopada 2006 r., sygn. akt XVII Ama 77/05; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 czerwca 2008 r., sygn. akt VI ACa 1286/07; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 listopada 2008 r., sygn. akt VI ACa 531/08; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt XVII AmA 71/10; wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 2 sierpnia 2012 r., sygn. akt XVII AmA 69/10

³⁵ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2006 r. sygn. akt III SK 15/06

³⁶ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.06.2000r., sygn. akt I CKN 793/98.

- 4 zł - za kilometr (trzecia taryfa),
- 6 zł – za kilometr (czwarta taryfa),
- 30 zł – za 1 godzinę postoju,

pomiędzy następującymi przedsiębiorcami:

1. Ryszardem Klajną prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu,
2. Tadeuszem Wronieckim prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu – współnikiem spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu,
3. Andrzejem Murawskim prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – współnikiem spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu,
4. Łukaszem Lubińskim prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiński w Grudziądzu,
5. Grudziądzkim Zrzeszeniem Transportu z siedzibą w Grudziądzu,
6. Grudziądzkim Stowarzyszeniem TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu,
7. Stowarzyszeniem Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu.

Jak już wspomniano przedmiotowe porozumienie nie korzysta z wyłączenia spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję przewidzianych w art. 7 i 8 *okiku*. Maksymalny wymiar kar związany z osiągniętym w 2011 roku przychodem dla poszczególnych przedsiębiorców przedstawiono poniżej w Tabeli 7.

Tabela 7

Przedsiębiorca	Przychód	Maksymalna kara
R. Klajna	120.385,33	12.038,53
Tadeusz Wroniecki - NON STOP TELE TAXI	35.541,69	3.554,17
Andrzej Murawski - NON STOP TELE TAXI	38.571,00	3.857,10
Ł. Lubiński	124.882,72	12.488,27
GZT	84.160,54	8.416,05
TAXI MERCEDES	101.809,54	10.180,95
TELE-TAXI	185.626,63	18.562,66

Źródło: UOKiK - akta sprawy

Ustalając wymiar kary pieniężnej, organ antymonopolowy w pierwszej kolejności dokonał oceny natury stwierdzonego w niniejszej decyzji naruszenia, która determinuje wysokość kwoty bazowej kary będącej odsetkiem uzyskanego przez ww. przedsiębiorców w 2011 roku przychodu. Wskazać przy tym należy, iż w kwestii natury naruszenia organ antymonopolowy wyróżnia naruszenia: **bardzo poważne** (do których należy zaliczyć przede wszystkim szczególnie szkodliwe horyzontalne ograniczenia konkurencji, w tym porozumienia cenowe, zmowy przetargowe, podział rynku, kolektywne bojkoty, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do eliminacji konkurencji na rynku), **naruszenia poważne** (do których należy zaliczyć przede wszystkim porozumienia horyzontalne niezaliczane do najpoważniejszych naruszeń, porozumienia

panionowe wpływające na cenę lub warunki oferowania produktu, przypadki nadużywania pozycji dominującej mające na celu lub prowadzące do istotnego ograniczenia konkurencji lub dotkliwej eksploatacji kontrahentów lub konsumentów) oraz **naruszenia mniej poważne** niż wyżej wymienione (naruszenia pozostałe, do których należą m.in. porozumienia wertykalne niedotyczące ceny lub możliwości odsprzedaży towaru, jak również przypadki nadużywania pozycji dominującej o mniejszej wadze). Natura naruszenia znajduje odzwierciedlenie w wysokości kary w ten sposób, że wyjściowy poziom kary, będący podstawą do dalszych wyliczeń, kształtuje się dla poszczególnych rodzajów naruszeń w następujący sposób:

- powyżej 1%, jednak nie więcej niż 3% przychodu w przypadku naruszeń bardzo poważnych;
- powyżej 0,2%, jednak nie więcej niż 1% przychodu w przypadku naruszeń poważnych;
- powyżej 0,01%, jednak nie więcej niż 0,2% przychodu w przypadku naruszeń pozostałych.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał, iż zawarte przez strony postępowania porozumienie zakwalifikować należy do naruszeń **bardzo poważnych**.

Oceniając wagę praktyki, Prezes UOKiK wziął pod uwagę okoliczność, że porozumienie zawarte przez ww. przedsiębiorców określone w art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku* zaliczane jest do najcięższych naruszeń prawa konkurencji³⁷. Stwierdzona praktyka naruszyła fundamentalną zasadę suwerenności niezależnych podmiotów w podejmowaniu decyzji rynkowych, a jej celem było ograniczenie konkurencji pomiędzy przedsiębiorcami świadczącymi usługi taksówkowe na obszarze miasta Grudziądzu. Ocena Prezesa Urzędu negatywnego wpływu praktyk ograniczających lub nawet stwarzających potencjalne zagrożenie dla polityki cenowej przedsiębiorców zostało przedstawione wcześniej.

Prezes UOKiK, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności, a w szczególności oceniając, iż działanie przedsiębiorców było bardzo poważnym naruszeniem konkurencji, ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń wysokości nakładanych kar pieniężnych, na poziomie **1,1 %** ich przychodów (Tabela 8).

Przyjmując poziom kwoty bazowej jednakowy dla wszystkich skarżonych przedsiębiorców Prezes UOKiK uwzględnił okoliczność, że w trakcie prowadzonego postępowania nie ustalono, który z uczestników porozumienia był jego inicjatorem, i którzy z nich pełnili w porozumieniu bierną rolę.

Tabela 8

Przedsiębiorca	Przychód	1,1 % przychodu
R. Klajna	120.385,33	1.324,24
Tadeusz Wroniecki - NON STOP TELE TAXI	35.541,69	390,96
Andrzej Murawski - NON STOP TELE TAXI	38.571,00	424,28
L. Lubiowski	124.882,72	1.373,71
GZT	84.160,54	925,76
TAXI MERCEDES	101.809,54	1.119,90
TELE-TAXI	185.626,63	2.041,89

Źródło: UOKiK - akta sprawy

³⁷ T. Skoczny, „Zakaz Praktyk Ograniczających Konkurencję”, Warszawa 2003, s. 17.

Ustalając wymiar kary, organ antymonopolowy wziął w dalszej kolejności pod uwagę specyfikę rynku, na jakim doszło do naruszenia konkurencji oraz specyfikę działalności uczestników porozumienia.

Jako rynek właściwy w przedmiotowej sprawie wyznaczony został rynek przewozu osób taksówką w Grudziądzu, w którym łączny udział uczestników porozumienia wynosi blisko 60,00%. Oznacza to, że porozumienie pomiędzy stronami postępowania objęło znaczną część rynku, w tym wszystkie korporacje taksówkowe działające na tym rynku (patrz Tabela 2). Porozumienie niewątpliwie wywołało zatem na rynku negatywne skutki w postaci jednoczesnego podwyższenia cen oferowanych klientom usług i w istotnym stopniu ograniczyło konkurencję z uwagi na istotną pozycję rynkową uczestników.

Ustalenie jednolitych cen przez uczestników porozumienia wypaczyło rywalizację pomiędzy jego uczestnikami w zakresie najistotniejszego, dla większości konsumentów, kryterium wyboru danego usługodawcy. Doprowadziło to do sytuacji, w której wyłączona została konkurencja cenowa pomiędzy uczestnikami rynku, której naturalnym skutkiem jest różnicowanie cen oraz ich obniżanie. Poprzez wyłączenie tego mechanizmu odbiorcy usług zmuszeni są do uiszczania ceny za usługi przewóz taksówką, która z powyższych względów jest wyższa, niż ta, która obowiązywałaby w warunkach konkurencyjnych. W konsekwencji zawarcie porozumienia przez strony postępowania, narusza bezpośrednio interesy majątkowe konsumentów, które Prezes UOKiK zobowiązany jest chronić.

Biorąc pod te okoliczność, Prezes UOKiK postanowił o podwyższeniu kwoty kar o 20%.

Tabela 9

Przedsiębiorca	1,1 % przychodu	↑ 20%
R. Klajna	1.324,24	1.589,09
Tadeusz Wroniecki - NON STOP TELE TAXI	390,96	469,15
Andrzej Murawski - NON STOP TELE TAXI	424,28	509,14
Ł. Lubiowski	1.373,71	1.648,45
GZT	925,76	1.110,91
TAXI MERCEDES	1.119,90	1.343,88
TELE-TAXI	2.041,89	2.450,27

Źródło: UOKiK - akta sprawy

Elementem uwzględnianym przy ustalaniu wymiaru kary jest **również długotrwałość** naruszenia. Z okoliczności sprawy wynika, że zarzucana praktyka jest stosowana przez strony postępowania co najmniej od 2008 roku, przynosząc im tym samym wymierną korzyść ekonomiczną wynikającą z podwyższenia cen. Z tego tytułu, Prezes UOKiK uznał za zasadne zwiększenie wysokości kary z uwagi na długotrwałość praktyki o 100%.

Tabela 10

Przedsiębiorca	Kara wyjściowa	↑ 100%
R. Klajna	1.589,09	3.178,18
Tadeusz Wroniecki - NON STOP TELE TAXI	469,15	938,30
Andrzej Murawski - NON STOP TELE TAXI	509,14	1.018,28
Ł. Lubiowski	1.648,45	3.296,90

GZT	1.110,91	2.221,82
TAXI MERCEDES	1.343,88	2.687,76
TELE-TAXI	2.450,27	4.900,54

Źródło: UOKiK - akta sprawy

Na wymiar nałożonej kary pieniężnej mają także wpływ okoliczności obciążające.

Jak już stwierdzono, strony postępowania działały świadomie i umyślnie, bowiem wspólnie ustalili wysokość nowych cen i moment ich wprowadzenia albo mając wiedzę na temat posunięć konkurentów rynkowych, celowo jednocześnie wprowadzili w prowadzonych przez siebie związkach przedsiębiorców ceny identyczne z tymi, jakie wprowadzili konkurenci.

W związku z tym Prezesa Urzędu uznał za zasadne zwiększenie wysokości kar w stosunku do wszystkich stron postępowania o **20%** (Tabela 11).

Tabela 11

Przedsiębiorca	Kara wyjściowa	Po uwzględnieniu okoliczności obciążających	Wynik po zaokrągleniu	% przychodu przedsiębiorcy
R. Klajna	3.178,18	3.813,82	3.814	3,16
Tadeusz Wroniecki - NON STOP TELE TAXI	938,30	1.125,96	1.126	3,16
Andrzej Murawski - NON STOP TELE TAXI	1.018,28	1.221,94	1.222	3,16
L. Lubiатовski	3.296,90	3.956,28	3.956	3,16
GZT	2.221,82	2.666,18	2.666	3,16
TAXI MERCEDES	2.687,76	3.225,31	3.225	3,16
TELE-TAXI	4.900,54	5.880,65	5.881	3,16

Źródło: UOKiK - akta sprawy

W ocenie Prezesa UOKiK, ww. kary pieniężne w pełni odpowiadają stopniowi zawinienia stron postępowania. Nakładając karę w ustalonej wyżej wysokości, organ antymonopolowy wyszedł z założenia, iż powinna ona mieć charakter zarówno represyjny, jak i prewencyjny, przyczyniając się do zapobieżenia stosowaniu podobnych naruszeń w przyszłości. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie II sentencji decyzji.

III. Zastosowanie programu łagodzenia kar

Przepisy art. 109 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przewidują możliwość złożenia przez przedsiębiorcę wniosku o odstąpienie od wymierzenia lub o obniżenie kary pieniężnej. Zgodnie z art. 109 okiku, przedsiębiorca, który współpracuje z Prezesem Urzędu w ujawnieniu niedozwolonego porozumienia ograniczającego

konkurencję jest traktowany łagodniej. To łagodniejsze traktowanie przejawia się w odstąpieniu od wymierzenia kary albo obniżeniu kary za udział w porozumieniu. Przedsiębiorca wnioskujący o odstąpienie od wymierzenia kary musi jako pierwszy z uczestników niedozwolonego porozumienia dostarczyć Prezesowi Urzędu informację o istnieniu zakazanego porozumienia, wystarczającą do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub przedstawić Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód umożliwiający wydanie decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11 *okiku*.

Dodatkowo muszą zostać spełnione następujące warunki:

- w momencie dostarczenia informacji lub przedstawienia dowodów przez przedsiębiorcę, w związku ze zgłoszeniem do wniosku o odstąpienie od nałożenia kary, Prezes Urzędu nie może posiadać informacji i dowodów wystarczających do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11 *okiku*,
- przedsiębiorca współpracuje z Prezesem Urzędu w toku postępowania w pełnym zakresie, dostarczając niezwłocznie wszelkich dowodów, którymi dysponuje, albo którymi może dysponować, i udzielając niezwłocznie wszelkich informacji związanych ze sprawą, z własnej inicjatywy lub na żądanie Prezesa Urzędu;
- przedsiębiorca zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w dniu poinformowania Prezesa Urzędu o istnieniu porozumienia lub przedstawienia dowodu, o którym mowa w pkt 1 lit. b);
- przedsiębiorca nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu.

Natomiast obniżenie wymiaru kary jest możliwe wobec przedsiębiorcy, który przedstawi Prezesowi Urzędu, z własnej inicjatywy, dowód, który w istotny sposób przyczyni się do wydania decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11 *okiku* i zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu nie później niż w momencie przedstawienia w/w dowodu.

W przedmiotowej sprawie do Prezesa Urzędu zgłosił się Łukasz Lubiowski pragnący skorzystać z programu łagodzenia kar. Wnioskodawca zgłosił się przed wszczęciem postępowania antymonopolowego w niniejszej sprawie.

W dniu 9 grudnia 2011r. Łukasz Lubiowski złożył na podstawie art. 109 *okiku* wniosek o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej.

Łukasz Lubiowski uczestniczył w porozumieniu ograniczającym konkurencję polegającym na ustalaniu ujednoczonych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu. Oświadczyła także, że zaprzestał w dniu 7 grudnia 2011r. udziału w przedmiotowym porozumieniu.

Prezes Urzędu uznając, iż wstępna analiza wniosku oraz materiału dowodowego dostarczonego przez przedsiębiorcę, wskazuje, że przedsiębiorca ten może spełniać warunki z art. 109 *okiku*, zawiadomił o tym wnioskodawcę pismem z dnia 10 stycznia 2012r.

Przedstawione przez Łukasza Lubiowskiego informacje umożliwiły Prezesowi Urzędu udowodnienie istnienia porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na ustalaniu ujednoczonych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu. W toku postępowania przedsiębiorca przedstawiał dodatkowe wyjaśnienia dotyczące horyzontalnego porozumienia cenowego pomiędzy nim a uczestnikami rynku usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu. Łukasz Lubiowski przedstawiał organowi antymonopolowemu wyjaśnienia dotyczące funkcjonowania zakazanego porozumienia, zarówno na żądanie organu jak

i z własnej inicjatywy. Przedsiębiorca przedstawił Prezesowi Urzędu informacje dotyczące charakteru oraz mechanizmu funkcjonowania porozumienia, które umożliwiły Prezesowi Urzędu wydanie decyzji uznającej porozumienie polegające **na ustalaniu** ujednoliconych cen usług przewozu osób taksówką w Grudziądzu za ograniczające konkurencję.

Współpracę Łukasza Lubiatońskiego z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności biorąc pod uwagę fakt przedstawienia wnikliwych wyjaśnień w toku postępowania, należy ocenić pozytywnie. W momencie złożenia wniosku leniency, Prezes UOKiK nie miał wiedzy na temat zawartego przez strony postępowania porozumienia, a więc nie mógł wszcząć postępowania antymonopolowego lub wydać decyzji, o której mowa w art. 10 lub 11 *okiku*. Informacje przekazane Prezesowi UOKiK przez Łukasza Lubiatońskiego były zatem wartościowe.

Łukasz Lubiatoński, zaprzestał udziału w zakazanym porozumieniu w **dniu 7 grudnia 2011r.** tj. przed dniem złożenia wniosku na podstawie art. 109 *okiku*. Fakt zaprzestania porozumienia został potwierdzony w zgromadzonym materiale dowodowym.

Wnioskodawca nie był inicjatorem zawarcia porozumienia i nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu. Z orzecznictwa europejskiego wynika, że za inicjatora porozumienia uznaje się przedsiębiorcę, który zorganizował pierwsze spotkanie o antykonkurencyjnym celu i mu przewodniczył (a także kierował przebiegiem innych spotkań o takim charakterze). Ponadto za okoliczności potwierdzające rolę lidera w danym naruszeniu, uważa się fakt „zobowiązania się do zapewnienia przez cały czas uczestnictwa w kartelu jego prawidłowego funkcjonowania poprzez przypominanie innym członkom o konieczności utrzymywania w tajemnicy działań kartelu” oraz poprzez wyjaśnianie nowym uczestnikom porozumienia „mechanizmów porozumień zawartych między członkami po przyłączeniu się tej strony do kartelu”. Dowody zgromadzone w przedmiotowej sprawie nie wskazują, aby Łukasz Lubiatoński był inicjatorem zawarcia porozumienia i nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu. Pomimo, iż przedsiębiorca ten odgrywał aktywną rolę w funkcjonowaniu stwierdzonego niniejszą decyzją naruszenia, nie można mu jednak przypisać roli inicjatora. Brak jest także dowodów wskazujących, że podmiot ten nakłaniał innych uczestników porozumienia do udziału w nim. Z uwagi na powyższe, w opinii Prezesa Urzędu, Łukasz Lubiatoński spełnił przesłanki odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w **art. 106 ust. 1 pkt 1 okiku**, która zostałaby na niego nałożona w przypadku braku współpracy z Prezesem Urzędu w ramach programu łagodzenia kar.

Prezes Urzędu odstąpił zatem od nałożenia kary na Łukasza Lubiatońskiego.

IV.

Stosownie do art. 77 ust. 1 *okiku*, jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 *okiku*, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie.

W punktach I i II sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu w wyniku przeprowadzonego postępowania stwierdził zawarcie przez przedsiębiorców działających na rynku przewozu osób taksówką w Grudziądzu porozumienia polegającego na ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio cen świadczonych usług, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1 *okiku*. Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 *okiku* pozwalająca na

obciążenie przedsiębiorców kosztami przeprowadzonego postępowania, którymi są dla Prezesa Urzędu wydatki w kwocie 139,10 zł związane z prowadzoną w toku tego postępowania korespondencją.

W związku z tym postanowiono obciążyć Ryszarda Klajnę prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Korona Taxi Ryszard Klajna w Grudziądzu, Tadeusza Wronieckiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą TAKSÓWKA OSOBOWA Tadeusz Wroniecki w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu, Andrzeja Murawskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” Andrzej Murawski w Grudziądzu – współnika spółki cywilnej pod nazwą Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI” w Grudziądzu, Łukasza Lubińskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Biuro Tele Taxi Łukasz Lubiński w Grudziądzu, Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu, Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą w Grudziądzu, Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu kosztami postępowania w równych częściach w wysokości 19,87 zł (dziewiętnaście złotych i 87/100) każda.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt IV sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji. Karę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964r. Nr 43, poz. 296 ze zmian.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie V niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy w terminie tygodnia od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

*Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Dorota Karczewska*

Otrzymują:

1. **Ryszard Klajna**
Korona Taxi
ul. Budowlanych 8/39
86-300 Grudziądz,
2. Tadeusz Wroniecki
Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI”
ul. Podhalańska 3/47
86-300 Grudziądz,
3. Andrzej Murawski
Przedsiębiorstwo Przewozów Osobowych „NON STOP TELE TAXI”
ul. Generała Hallera 56/12
86-300 Grudziądz,
4. Łukasz Lubiatowski
Biuro Tele Taxi
ul. Chopina 15/14
86-300 Grudziądz,
5. Grudziądzkie Zrzeszenie Transportu z siedzibą w Grudziądzu
ul. Sikorskiego 20
86-300 Grudziądz,
6. Grudziądzkie Stowarzyszenie TAXI MERCEDES w likwidacji z siedzibą
w Grudziądzu
ul. Legionów 40,
86-300 Grudziądz,
7. Stowarzyszenie Taksówkarzy „TELE-TAXI” z siedzibą w Grudziądzu
ul. Rapackiego 33,
86-300 Grudziądz,
8. a/a